

Stedenbouwkundige uitwerking deelgebieden

Herstructurering Wieringerwerf
14 november 2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1. Leeswijzer	5
2. Aanleiding	7
3. Huidige situatie: een analyse.....	9
3.1. Cultuurhistorische verkenning en analyse	10
3.2. Verkeerskundige analyse.....	11
3.2.1. Bewonersavond juli 2017	11
3.3. Programmatische analyse	12
3.3.1. Detailhandel	12
3.3.2. Multifunctionele accommodatie	13
3.4. Quicksan natuurtoets deelgebied 1.....	14
3.4.1. Flora.....	14
3.4.2. Fauna.....	14
4. Het Vlekkenplan	15
5. Het raamwerk van Wieringerwerf	17
5.1. Infrastructuur	20
5.1.1. Voorzieningen voor gemotoriseerd verkeer	20
5.1.2. Voorzieningen voor langzaam verkeer	21
5.1.3. Voorzieningen voor openbaar vervoer	21
5.2. Water- en groenstructuren	23
5.3. Structuurbepalende en beeld bepalende bebouwing	25

Inhoudsopgave (vervolg)

6. Deelgebied 1	27
6.1. Het raamwerk van deelgebied 1	28
6.1.1. <i>Noodzakelijke aanpassingen en of toevoegingen</i>	29
6.1.2. <i>Wenselijke aanpassingen en of toevoegingen</i>	33
6.2. Ambities en randvoorwaarden voor ontwikkelingen in deelgebied 1	34
6.2.1. <i>Ontwikkellocatie de terp (1)</i>	35
6.2.2. <i>Ontwikkellocatie tennisvelden (2)</i>	36
6.2.3. <i>Ontwikkellocatie Zuiderzeehal/ Terppad (3)</i>	37
6.2.4. <i>Ontwikkellocatie ten westen van de Terpweg (4)</i>	38
6.3. Een mogelijke uitwerking van ontwikkellocaties	39
6.3.1. <i>Een uitwerking van ontwikkellocatie 1</i>	39
6.3.2. <i>Een uitwerking van ontwikkellocatie 2 en 3</i>	40
7. Deelgebied 2	41
7.1. Het raamwerk van deelgebied 2	42
7.1.1. <i>Noodzakelijke aanpassingen en of toevoegingen</i>	43
7.1.2. <i>Wenselijke aanpassingen en of toevoegingen</i>	45
7.2. Ambities en randvoorwaarden voor ontwikkelingen in deelgebied 2	46
7.2.1. <i>Terpstraat (1)</i>	47
7.2.2. <i>Locatie Cremers (2)</i>	48
7.2.3. <i>Patrijsstraat (3)</i>	48
7.2.4. <i>Werfstraat e.o. (4)</i>	50
7.2.5. <i>Schipperskade (5)</i>	50
7.2.6. <i>Sternstraat (6)</i>	50
7.2.7. <i>Sternstraat/ Prinses Marijkestraat (7)</i>	51
7.3. Een mogelijke uitwerking van ontwikkellocaties	52
7.3.1. <i>Een mogelijke uitwerking van de Terpstraat</i>	53
7.3.2. <i>Een mogelijke uitwerking van de Patrijsstraat</i>	54
7.3.3. <i>Een mogelijke uitwerking van het gebied rondom het Ingenieur Smedingplein</i>	55
7.3.4. <i>Een mogelijke uitwerking van het gebied ter hoogte van de Sternstraat en de Prof. Granpré Molièrestraat</i>	56

Inhoudsopgave (vervolg)

8. Deelgebied 3	58
8.1. Kapstok van deelgebied 2.....	59
8.1.1. <i>Noodzakelijke aanpassingen en of toevoegingen</i>	60
8.1.2. <i>Wenselijke aanpassingen en of toevoegingen</i>	61
8.2. Ambities en randvoorwaarden voor ontwikkelingen in deelgebied 3	62
8.2.1. <i>Lelypark</i>	63
8.3. Een mogelijke uitwerking van het Lelypark.....	64
9. Deelgebied 4	65
9.1. Dorpse bouwkunst	65
9.2. De scholen	66
9.3. Nederlands Hervormde Kerk.....	67

1. Inleiding

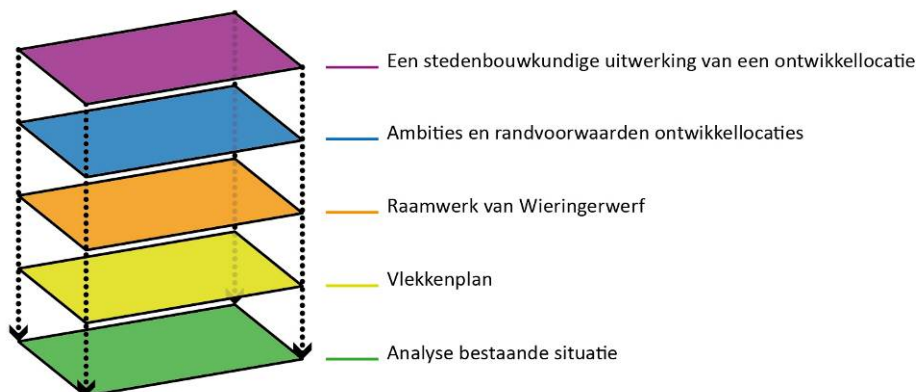
Als dorp in de regio moet Wieringerwerf alle zeilen bijzetten om een dynamische kern in Hollands Kroon te blijven. De kwaliteit van de kern van Wieringerwerf staat onder druk door de (landelijke) ontwikkelingen in de detailhandel, een krimpende bevolking en de ruimtelijke kwaliteit van het winkelgebied.

In het vlekkenplan, dat in juni 2016 is vastgesteld door de gemeenteraad van Hollands Kroon, wordt een aantal kansen en knelpuntenpunten benoemd. Dit vlekkenplan is een eerste aanzet om met nieuwe ontwikkelingen de regionale positie van Wieringerwerf te behouden en te versterken.

De komende jaren wordt op een aantal plaatsen in het oude deel van het dorp de riolering vervangen. Dit ingrijpende maar noodzakelijke werk biedt kansen om een aantal ruimtelijke opgaven integraal op te pakken.

1.1. Leeswijzer

Voordat er een stedenbouwkundig ontwerp gepresenteerd kan worden, moet er een aantal analyses en ontwerp-lagen op verschillende schaalniveaus worden gedaan. Feitelijk bestaat daardoor een stedenbouwkundige uitwerking uit een aantal lagen.

Het aantal ontwerp-lagen is in bovenstaand schema weergegeven. Een afgeleide van dit schema komt in de verschillende hoofdstukken terug om de lezer een beeld te geven op welk detailniveau het betreffende hoofdstuk of paragraaf zich bevindt.

Het vertrekpunt van ieder stedenbouwkundig ontwerp is een verandering die doorgevoerd moet worden omdat de huidige situatie niet meer naar behoren functioneert. De aanleiding wordt in **hoofdstuk 2** beschreven. De huidige situatie vormt altijd de basis voor ieder ontwerp. Deze situatie wordt op een aantal schaalniveaus en onderwerpen geanalyseerd. Het verkeerskundig en cultuurhistorisch onderzoek zijn voor dit project de meest relevante analyses die zijn gemaakt. De belangrijkste bevindingen hiervan zijn beschreven in **hoofdstuk 3**.

Vervolgens is in het vlekkenplan, in juni 2016 vastgesteld door de gemeenteraad, op een abstract niveau de gewenste toekomstige ontwikkeling van Wieringerwerf geschetst, zie hiervoor **hoofdstuk 4**.

Dit vlekkenplan is verder uitgewerkt in een Raamwerk. Met het Raamwerk worden de toekomstige ontwikkelingen weer iets meer gedefinieerd en wordt er niet meer specifiek over vlekken gesproken, maar over ruimtelijke structuurdragers en ontwikkellocaties. In **hoofdstuk 5** wordt het Raamwerk van Wieringerwerf beschreven.

In de hoofdstukken 6 tot en met 9 wordt ingezoomd op de vier deelgebieden. Deelgebied 1 wordt beschreven in **hoofdstuk 6**, deelgebied 2 in **hoofdstuk 7**, deelgebied 3 in **hoofdstuk 8** en tot slot volgt een beschrijving van deelgebied 4 in **hoofdstuk 9**.

In deze hoofdstukken wordt de stedenbouwkundige uitwerking nader toegelicht. Binnen een hoofdstuk van een deelgebied worden de ambities en ontwikkelingsrichtingen beschreven en gevisualiseerd. In alle afsluitende paragrafen van de hoofdstukken 6 tot en met 9 wordt een doorzicht gegeven in een mogelijke stedenbouwkundige uitwerking van een ontwikkellocatie binnen het deelgebied. Deze schetsen geven een beeld hoe die specifieke locatie zich kan ontwikkelen. De komende jaren zal de gemeente samen met inwoners en ontwikkelende partijen definitieve inrichtingsplannen gaan maken. Dit document vormt voor de uitwerking de basis.

De rapportages van de verschillende onderzoeken zijn op de website van Hollands Kroon bij het programma Herstructurering Wieringerwerf te vinden.

2. Aanleiding

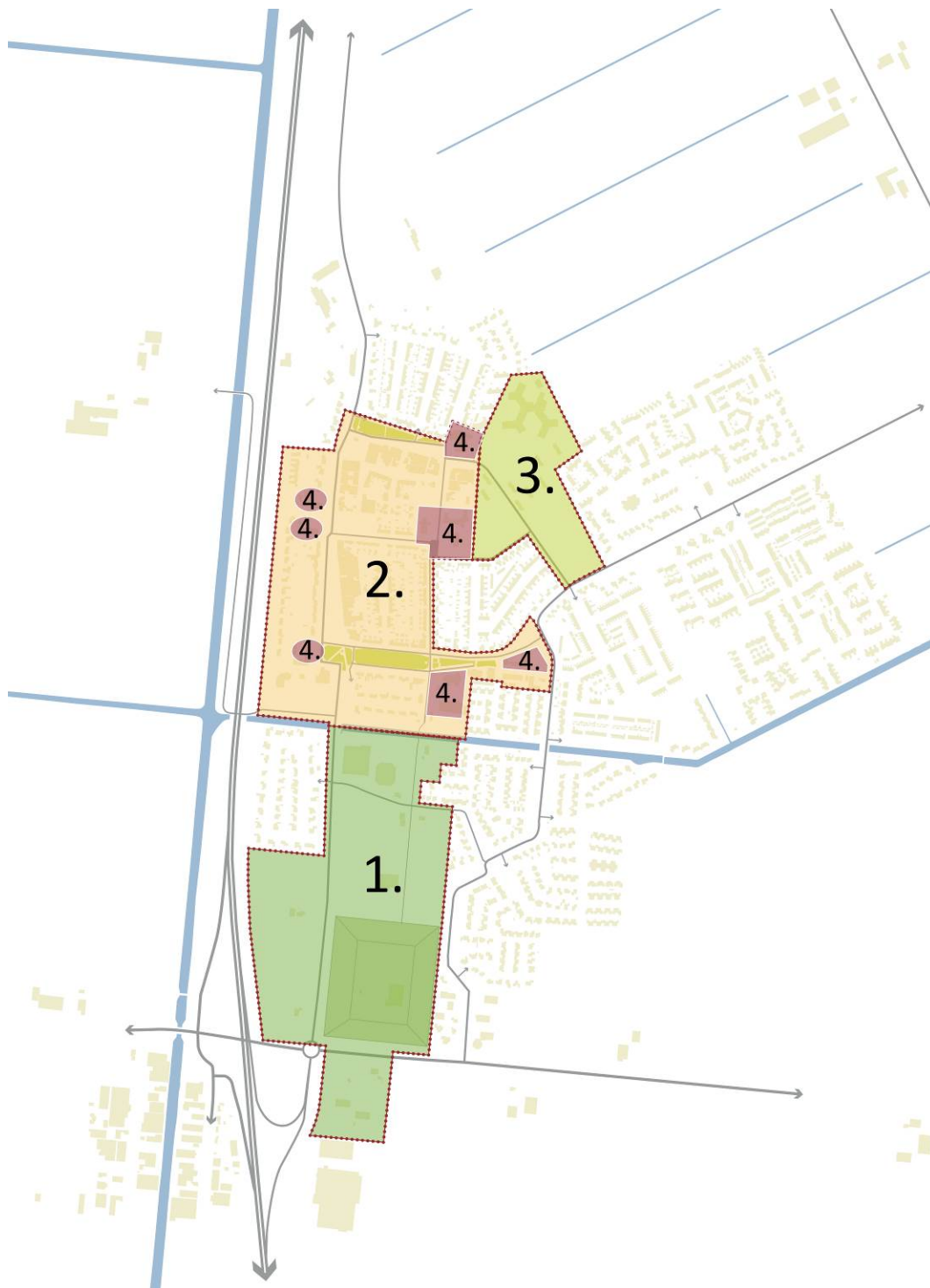
Wieringerwerf is één van de vier hoofdkernen in Hollands Kroon met een bovenlokale functie. Om de leefbaarheid en het voorzieningenniveau op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren, moeten er gerichte keuzes gemaakt worden voor de inrichting van deze kern. Met name het oudste en meest kenmerkende deel van Wieringerwerf is de komende jaren aan ingrijpende ontwikkelingen onderhevig. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

- Transformaties en leegstand in het winkelbestand.
- Ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting en sportfaciliteiten.
- Vervanging van woningen van de corporatie(s).
- Vervanging van riolering en herinrichting van straten en pleinen.

In een periode van 10 jaar kan in 'werk met werk' gestructureerd toegewerkt worden naar een kern die van krimp naar groei gaat en daarmee weer perspectief voor bewoners, ondernemers en verenigingen biedt. Dat kan door de nu bekende ontwikkelingen en aanstaande werkzaamheden niet los van elkaar op te pakken en uit te voeren, maar te werken met een gecoördineerde en gestructureerde aanpak.

De herstructurering heeft een sterke relatie met andere ontwikkelingen in dit deel van Hollands Kroon. Agriport is daarbij van belang. Voor dit gebied wordt een gebiedsplan gemaakt, zoals beschreven in de Omgevingsvisie. De resultaten van het proces rond het gebiedsplan worden betrokken bij de herstructurering.

Op 20 december 2016 heeft de gemeenteraad, nadat in juni een basis is gelegd met de vaststelling van het vlekkenplan voor de kern, een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de volgende fase in het programma van de herstructurering van Wieringerwerf. Een fase die gekenmerkt wordt door vervolgonderzoeken en het opleveren van een volgend product: een stedenbouwkundige uitwerking van deelgebieden 1, 2 en 3 van het vlekkenplan. Deze uitwerking wordt in dit document vormgegeven.

Kaart met de deelgebieden

3. Huidige situatie: een analyse

Om tot een goede stedenbouwkundige uitwerking te komen is er een aantal analyses uitgevoerd. In dit hoofdstuk worden de meest relevante resultaten, die van invloed zijn op de stedenbouwkundige uitwerking uiteengezet.

Steenhuis Meurs heeft een analyse gemaakt van de cultuurhistorische waarden van Wieringerwerf. Het onderzoek is afgerond met een aantal aanbevelingen waarmee de identiteit van Wieringerwerf behouden en versterkt kan worden. Er is een verkeerskundige analyse gemaakt van de huidige infrastructurele netwerken binnen Wieringerwerf. Deze analyse is gemaakt door Advin en is ook afgerond met een aantal aanbevelingen. Beide documenten zijn bijlagen bij de voorliggende stedenbouwkundige uitwerking.

In dit document komt een aantal straatnamen veelvuldig voor. Deze straatnamen zijn op deze kaart weergegeven ter oriëntatie.

3.1. Cultuurhistorische verkenning en analyse

Wieringermeer heeft een nauwkeurige ontwerp- en ontwikkelgeschiedenis. Enkele jaren geleden is in opdracht van de Provincie Noord-Holland door het bureau Steenhuis Meurs een bredere analyse gemaakt van Wieringermeer, waarbij met name de kernen Wieringerwerf en Middenmeer zijn geanalyseerd en vergeleken. Voor Wieringerwerf heeft het bureau van Hollands Kroon opdracht gekregen voor een meer gedetailleerde analyse van dit dorp.

Voor Wieringerwerf zou het motto voor toekomstige ontwikkelingen 'ruimte voor transformatie' kunnen zijn. Wieringerwerf is van oorsprong grover van opzet dan Middenmeer. Van belang zijn vooral de structurerende elementen (brinken, wegen) in plaats van de zorgvuldigheid in stedenbouwkundige detaillering die Middenmeer kenmerkt. Door de grovere stedenbouwkundige opzet kan Wieringerwerf, uiteraard rekening houdend met bepaalde ruimtelijke dragers (zie onder), meer veranderingen in zich opnemen. Transformeren betekent echter niet dat Wieringerwerf geen identiteitsdragere bezit. De onderstaande elementen zijn ruimtelijke dragers van Wieringerwerf. Ze bepalen voor een belangrijk deel de identiteit van het dorp. Het is aan te bevelen deze bij toekomstige ontwikkelingen te koesteren en eventueel te versterken.

- Wieringerwerf is ontworpen als het bestuurlijk poldercentrum. Bij dit karakter hoort, in vergelijking met Middenmeer, een meer monumentale opzet met drie brinken, representatieve bouwwerken (Domeinenkantoor, gemeentehuis, brandweer), de Terp en een grotere variatie in bebouwing/bouwhoogte.
- Meer dan in Middenmeer zijn de brinken in Wieringerwerf ingezet als beeldbepalende elementen. Ze fungeren als gebruiksruimte (Terpstraat) of benadrukken een belangrijk openbaar bouwwerk (voormalig Domeinenkantoor, Gemeentehuis). Het idee van de Terpstraat als groene route is verdwenen door de inrichting met parkeerplaatsen. Ook de plaatsing van het prominente straatmeubilair doet afbreuk aan het idee van een voorname route door het dorp.
- De terp draagt bij aan het karakter van Wieringerwerf als hoofddorp en is, naast vluchtplaats, ontworpen als centraal uitkijkpunt over de polder. De terp lag aanvankelijk een stuk buiten het dorp, waardoor het een groen schakelpunt was tussen het dorp en het industrieterrein. Dit concept is verwaterd door bebouwing tegen de terp en het aanplanten met bomen.
- Zorgvuldige encenering van straten. Vrijwel elke straat heeft een visueel begin, midden en eind. Dit is door middel van stedenbouwkundige maatregelen aangegeven (terugspringend bouwblok, afwijking van het ritme op de koppen) en/of architectonisch opgelost (verbijzonderde hoeken, d.m.v. erkers of uitbouwen).

3.2. Verkeerskundige analyse

In het plangebied zijn verkeerstellingen gedaan en is onderzoek gedaan naar de verkeersstromen. In dit gebied is sprake van verschillende inrichtingstypen, in de vorm van gebiedsontsluitingswegen (Terpweg) en erftoegangswegen (Sternstraat). De wegen zijn via inritconstructies gescheiden van snelheidsregime (30 of 50 km/u). Dit levert verschillende profielen op die in de uitvoering beter op elkaar aan kunnen sluiten.

3.2.1. Bewonersavond juli 2017

Als onderdeel van het proces rond het verkeersplan is ook de inbreng van de inwoners georganiseerd. Aan de hand van drie scenario's is uitgebreid met elkaar gesproken en is de visie van de inwoners opgehaald. De belangrijkste suggesties en punten van aandacht met betrekking tot de uitwerking van het stedenbouwkundig plan die tijdens deze avonden zijn benoemd, staan hieronder:

- Bevoorrading van de winkels anders oplossen.
- Doorgaand landbouwverkeer (zoveel mogelijk) vermijden.
- Een rotonde ter plaatse van het Ingenieur Smedingplein om de verschillende wegen aan elkaar te knopen.
- Herinrichting van het parkeerterrein aan de Terpstraat
- Winkelgebied inrichten als een erftoegangsweg-plus.

Inwoners dragen hun steentje bij tijdens de bewonersavond.

3.3. Programmatische analyse

3.3.1. Detailhandel

In samenwerking met de Zakenclub van Wieringerwerf, een vereniging waar lokale ondernemers in zijn verenigd, heeft de stichting De Nieuwe Winkelstraat (DNWS) een analyse gemaakt van de huidige stand van zaken van het winkelgebied in Wieringerwerf. DNWS heeft een aantal handvatten aangereikt om het huidige voorzieningenaanbod sterker te positioneren in het dorp Wieringerwerf *en* de regio. In deze paragraaf zijn uitsluitend de aanbevelingen opgenomen die een relatie hebben met het fysieke domein. De andere verbetervoorstellen worden door de Zakenclub zelf opgepakt.

Het huidig winkelaanbod concentreert zich met name rondom de Terpstraat. Aan deze straat zijn van oudsher de meeste voorzieningen gelegen. Een periode van groei heeft er voor gezorgd dat het voorzieningenaanbod zich is gaan uitbreiden via de Fazantstraat naar de Brinkweg. Tot voor kort was de Aldi een grote trekker aan de Brinkweg, maar inmiddels heeft de supermarktketen een nieuw pand betrokken aan de Schipperskade, de zuidzijde van het centrum. Hierdoor is er geen trekker meer aanwezig aan de Brinkweg en komt door deze verhuizing het resterende voorzieningenaanbod aan de Brinkweg onder druk te staan.

Ook in hart van het winkelgebied aan de Terpstraat gaat een belangrijke verschuiving plaatsvinden. Supermarkt Lidl is voornemens haar pand aan de Terpstraat te verlaten en nieuw te bouwen op de locatie van voorheen garage Cremers aan de Terpstraat/ Meeuwstraat. De belangrijkste aanbevelingen worden hieronder opgesomd:

- De voorzieningen moeten worden gesitueerd rondom de Terpstraat.
- Een concentratie van een divers voorzieningenaanbod is de basis van een levendig en vitaal centrum. In de loop der jaren is het voorzieningenaanbod in Wieringerwerf te veel gedecentraliseerd geraakt. Hierdoor ontstaan relatief te grote afstanden die te voet moeten worden afgelegd door de bezoekers. Het (opnieuw) concentreren van voorzieningen verdient de aandacht.
- Qua programma dient er meer aandacht te zijn voor (dag)horeca in het (winkel)centrum. Terrassen dragen bij een levendig straatbeeld, maar zijn nu nog onvoldoende aanwezig.
- Een ander belangrijk aspect van een goed winkelgebied zijn goede parkeerfaciliteiten. In een regio die volledig is afgestemd op het gebruik van de auto is het van belang om op diverse plaatsen, bij voorkeur aan de randen van het centrum, goede parkeerfaciliteiten te realiseren. Aantrekkelijke looproutes van de parkeerterreinen naar de winkels zijn een pré. Het gebruik van de fiets door de inwoners van Wieringerwerf moet gestimuleerd worden. Goede fietsroutes van en naar het centrum en goede stallingsmogelijkheden zijn hiervoor een randvoorwaarde.

3.3.2. Multifunctionele accommodatie

In de huidige situatie is het onderwijs ondergebracht in beeldbepalende gebouwen die op prominente plekken in de stedenbouwkundige structuur van Wieringerwerf zijn opgenomen. Een hernieuwde kijk op de huidige accommodaties en het veranderende onderwijslandschap heeft er toe geleid dat er serieuze plannen zijn om een nieuwe multifunctionele accommodatie (de Sportcampus) te ontwikkelen aan de zuidzijde van het dorp. De clustering van de verschillende (basis)scholen wordt gecombineerd met de nieuwbouw van het zwembad en een sporthal. De huidige sporthal, De Zuiderzeehal, voldoet niet meer aan de huidige eisen die gesteld worden aan een sportaccommodatie om ook in de (nabije) toekomst nog representatieve sportevenementen te kunnen organiseren. Ook het huidig zwembad dat op de terp ligt is toe aan vernieuwing. Onderzoek heeft inmiddels aangetoond dat nieuwbouw (op langere termijn) goedkoper is dan renovatie van het huidige complex.

Het huidige zwembad is aan vervanging toe. De wens is om verschillende faciliteiten onder 1 dak te brengen. De terp is hierdoor een potentiële ontwikkellocatie voor de nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA).

3.4. Quickscan natuurtoets deelgebied 1

Het verkennend onderzoek (QuickScan) in het kader van de Wet Natuurbescherming is uitgevoerd door Bureau Aandacht Natuur. Doel van het onderzoek is om vast te stellen of het beoogde gebied een functie heeft voor beschermde dier- en plantensoorten. Het veldonderzoek heeft in maart 2017 plaats gevonden.

3.4.1. Flora

Met betrekking tot de aanwezige flora zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen deelgebied 1 van de herstructureringsplannen van Wieringerwerf. Gezien de aanwezige terreintypen binnen de projectlocatie, is een nader onderzoek naar beschermde plantensoorten of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet Natuurbescherming niet aan de orde.

3.4.2. Fauna

Op de projectlocatie zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels, zoogdieren en amfibieën aangetroffen dan wel te verwachten. Om de exacte populaties in beeld te krijgen zal er gedurende een jaar diverse inventarisaties in het projectgebied moeten worden verricht. In de praktijk betekent dit dat (grote) landschappelijke ingrepen uitsluitend buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor enkele specifieke soorten wordt onderzocht hoe de verstoring tot een minimum kan worden beperkt.

.

4. Het Vlekkenplan

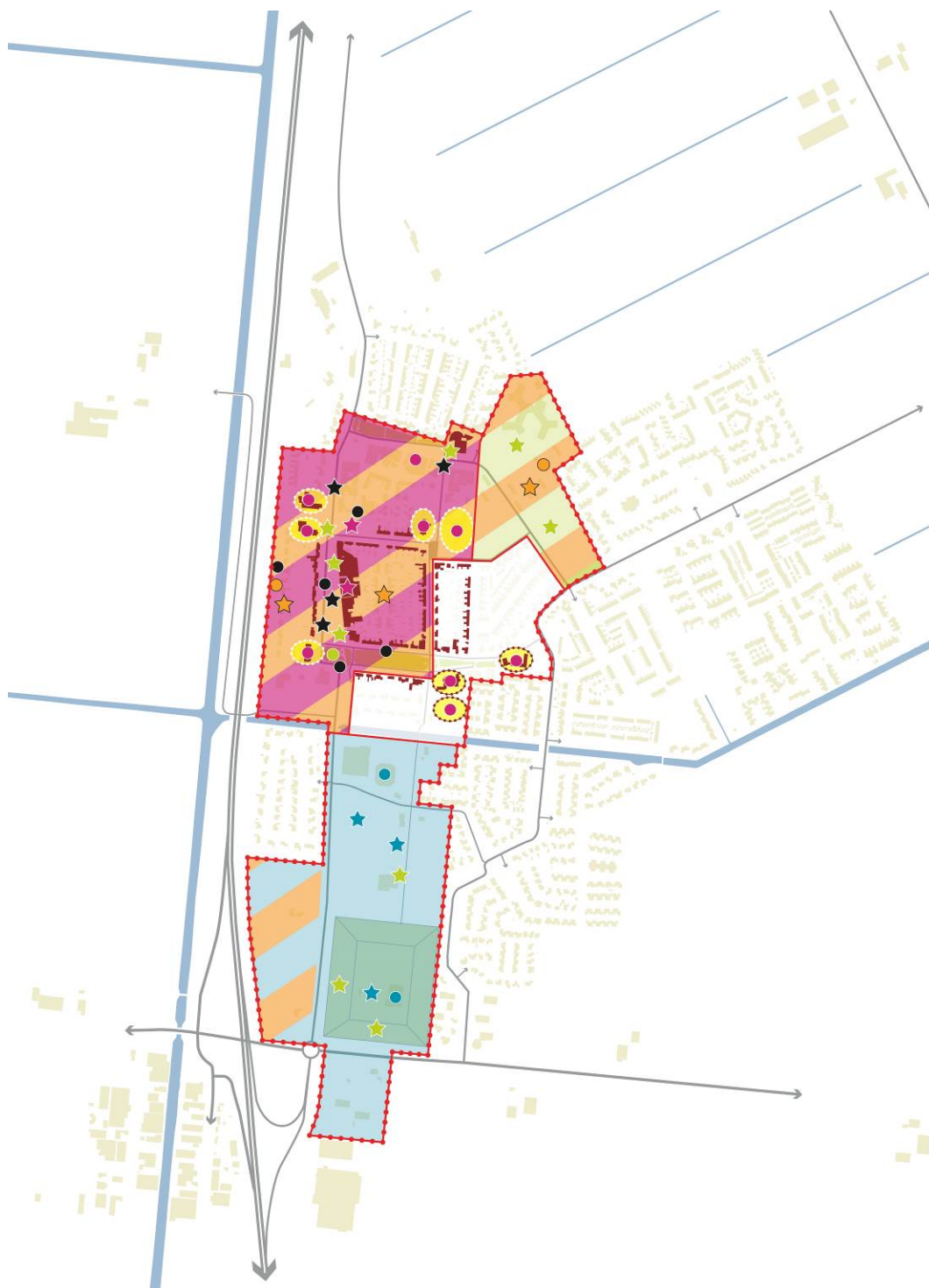
In het vlekkenplan wordt een aantal kansen en knelpunten omschreven. Deze kansen en knelpunten zijn verschillend van aard, urgentie en investeringsniveau.

Om Wieringerwerf ook in de toekomst een dynamische plaats te laten zijn waar gewerkt, gewoond en gerecreëerd kan worden in een prettige omgeving, zijn een aantal ingrepen noodzakelijk. Bovenstaande serie van kaarten laat zien dat er meer financiële middelen benodigd zijn dan uitsluitend de middelen die zijn gereserveerd voor het vervangen van het riool op specifieke plekken.

Een aantal ingrepen behelzen ruimtelijke ingrepen, maar er zullen ook een aantal beleidsmatige maatregelen, die van directe invloed zijn op de (ruimtelijke) kwaliteit van de leefomgeving, getroffen moeten worden.

Het vlekkenplan richt zich op 4 deelgebieden waarbij ieder deelgebied is gekenmerkt door een thema:

- Deelgebied 1: Sport en onderwijs in een groene omgeving
- Deelgebied 2: Wonen in een leefbaar centrum
- Deelgebied 3: wonen en recreëren in het groen
- Deelgebied 4: herbestemmen van cultuur historisch waardevolle gebouwen

Kaart van het 'vlekkenplan' zoals dat in 2016 is vastgesteld

5. Het raamwerk van Wieringerwerf

Het is van groot belang dat de stedenbouwkundige uitwerkingen van de verschillende deelgebieden een samenhangend geheel vormen. Dit belang kan worden geborgd door een raamwerk van ruimtelijke structuurdragers te ontwerpen. Dit raamwerk bestaat uit de belangrijkste ruimtelijke structuurdragers, te weten:

- Infrastructuur, de zogenaamde grijze structuurdragers
- water- en groenstructuren, de zogenaamde blauwe en groene structuurdragers
- structuur bepalende en beeld bepalende bebouwing, de zogenaamde rode structuurdragers.

Al deze structuurdragers bij elkaar vormen, met noodzakelijke aanvullingen, als het ware een kapstok waaraan ruimtelijke ontwikkelingen van de komende decennia worden 'opgehangen'. Een goed raamwerk biedt de flexibiliteit om diverse (onvoorziene) ontwikkelingen een plaats te geven in de stedenbouwkundige structuur van Wieringerwerf.

Het raamwerk van Wieringerwerf bestaat uit 3 niveaus:

1. de bestaande dragers.
2. de noodzakelijke toevoegingen/aanpassingen. Dit zijn of ontbrekende verbindingen tussen twee structuurdragers of een noodzakelijk aanpassing van een bestaande structuurdrager. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het ontbreken van een brug over een sloot die 2 (fiets)paden met elkaar kan verbinden, of een straat die ongeschikt is voor fietsverkeer terwijl het wel gewenst is dat er veel fietsers door deze straat rijden.
3. de wenselijke toevoegingen/ aanpassingen. Ofwel de maximale variant. Deze toevoegingen zorgen voor de 'plus'.

De noodzakelijke en wenselijke aanpassingen/ toevoegingen van het raamwerk wordt per deelgebied behandeld in de hoofdstukken 6-9.

Bestaand raamwerk van Wieringerwerf

Raamwerk van Wieringerwerf: bestaande situatie aangevuld met noodzakelijke aanpassingen en toevoegingen en wenselijke aanpassingen en toevoegingen (legenda bij volgende afbeeldingen)

5.1. Infrastructuur

De infrastructurele verbindingen worden gevormd door een netwerk van hoofdwegen, -straten en (fiets)paden. Deze zorgen voor een goede interne en externe bereikbaarheid van Wieringerwerf. De locaties van parkeerterreinen in en rondom het winkelgebied maken eveneens onderdeel uit van dit netwerk.

Terppad heeft in de huidige situatie niet de allure die past bij een hoofdfietsroute. Sociale veiligheid moet worden verbeterd.

5.1.1. Voorzieningen voor gemotoriseerd verkeer

Categorisering van wegen

Op diverse plaatsen in het dorp zijn onduidelijke verkeerssituaties ontstaan. Met name op plaatsen waar de maximumsnelheid in het verleden naar beneden is bijgesteld zonder dat daarbij de inrichting van het profiel en of de voorrangssituatie op is aangepast. Destijds is besloten om die aanpassingen door te voeren bij het uitvoeren van grootschalig onderhoud. Dit is inmiddels gebeurd bij de Prinses Irenestraat, de Van Eckstraat en de Steenstraat.

Om het verblijfskarakter van het kernwinkelgebied te versterken zal de Terpstraat worden ingericht als een erftoegangsweg-plus. Dit betekent concreet dat de maximum toegestane snelheid van 50 km/u zal worden verlaagd naar 30 km/u. Het profiel van de weg zal echter nog voldoende maat blijven houden om goed toegankelijk te blijven voor het bevoorradingsverkeer en het busvervoer.

Parkeren

Bewoners en bezoekers van het winkelgebied van Wieringerwerf zijn gewend geraakt aan de situatie dat er veel parkeerplaatsen in de directe nabijheid van de winkels aan de Terpstraat zijn gelegen. De inrichting van dit parkeerterrein is echter onoverzichtelijk en het verkeersgedrag draagt niet bij aan een goede doorstroming van het verkeer op de Terpstraat en aan de uitstraling van de winkelstraat in zijn geheel. Een herinrichting van dit parkeerterrein ligt voor de hand om tegelijkertijd de bevoorrading van de winkels duidelijker te organiseren en

het versteende karakter van het gebied te verminderen. Het blijft van belang om zoveel mogelijk parkeerplaatsen op een gunstige loopafstand van de winkels te houden, maar dit mag niet ten koste van de verkeersveiligheid en de belevingswaarde van het winkelgebied door het winkelend publiek gaan.

5.1.2. Voorzieningen voor langzaam verkeer

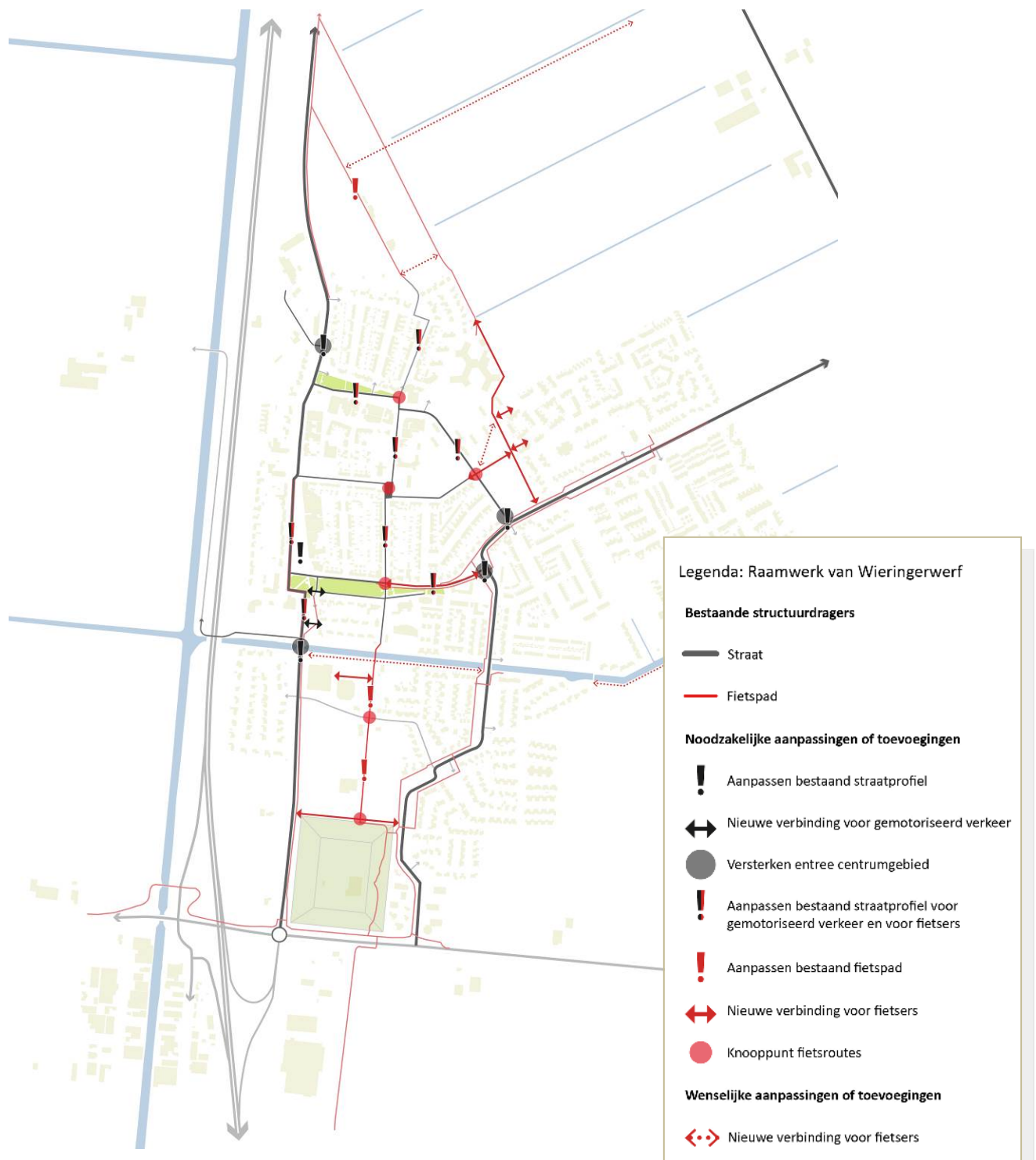
Door een verschuiving van (onderwijs)voorzieningen binnen het dorp zal het aantal verplaatsingen over grotere afstanden binnen het dorp toenemen. Immers, de scholen die nu nog in de wijk liggen en dus theoretisch op loopafstand voor de leerlingen, zullen na de verhuizing naar het zuiden van het dorp meer fietsbewegingen binnen het dorp teweeg brengen. Het versterken van fietsverbindingen is daarom een pré. De bestaande fietsverbinding via het Terppad zal opgewaardeerd moeten worden en een herprofilering van de Sternstraat zal de verbinding tussen de verschillende wijken en het onderwijs en sportgebied versterken. Hierdoor loopt er van noord tot zuid een duidelijk herkenbare fietsroute door Wieringerwerf. Alle belangrijke fietspaden vanuit de wijken zullen worden aangesloten op deze 'nieuwe' fietsas.

Technologische ontwikkelingen op het gebied van fietsen heeft de laatste jaren een enorme toevlucht genomen. Elektronisch aangedreven fietsen worden meer en meer gebruikt, met als gevolg dat ouderen vaker en langer afstanden op de fiets afleggen. Tevens is de snelheid en het gemak waarmee men zich verplaatst enorm toegenomen. Deze ontwikkeling heeft ook zijn weerslag op het ruimtegebruik. Om in de toekomst veilig te kunnen fietsen zullen bredere fietspaden nodig zijn, maar ook zullen er meer voorzieningen moeten worden getroffen aangaande de stallingsmogelijkheden van (elektronische) fietsen en oplaadpunten voor elektronische fietsen.

Het winkelgebied in de Terpstraat zal ingericht moeten worden als verblijfsgebied. De automobilist zal zich te gast moeten voelen om daarmee de verblijfskwaliteit voor voetgangers en fietsers te verbeteren. De goede bereikbaarheid voor automobilisten moet in stand blijven. Het voetgangersgebied voor de winkels dient voldoende ruimte te bieden en vrij te zijn van obstakels.

5.1.3. Voorzieningen voor openbaar vervoer

Het openbaar vervoer heeft in de huidige situatie haltes bij de belangrijkste voorzieningen. Dit moet behouden te blijven.

Raamwerk van Wieringerwerf: Infrastructuur (bestaand + noodzakelijk + wenselijk)

5.2. Water- en groenstructuren

Door de klimaatsveranderingen en het bewuster omgaan met (regen)water is er behoefte aan meer wateroppervlak in het straatbeeld in Nederlandse steden en dorpen. Kansen liggen er om de hoeveelheid wateroppervlak in deelgebied 1 te vergroten en in en rondom het Lelypark. In het bebouwd gebied moet worden nagestreefd om de hoeveelheid vierkante meters aan verhard oppervlak terug te dringen.

De Oosterterptocht dient een prominentere positie te krijgen. Oevers, of kades, dienen beter toegankelijk te worden waardoor de watergang sterker in het straatbeeld wordt verankerd.

Voor het peilgebied waarin Wieringerwerf zich bevindt, ligt nog een wateropgave. Het wateroppervlak dient te worden vergroot.

Bij binnenkomst van Wieringerwerf ligt de terp verscholen achter hoog opgaand groen

Groen speelt een belangrijke rol bij negatieve effecten als wateroverlast, hittestress en droogte. De terp is een waardevol cultuurhistorisch waardevol element. Op dit moment is de terp bijna niet toegankelijk en vanaf de toegangsweg(en) nauwelijks waarneembaar. In de toekomstige situatie dient de terp beter zichtbaar te zijn. De brink aan de Professor Granpré Molièrestraat dient bij de entree van Wieringerwerf nadrukkelijker in beeld te zijn.

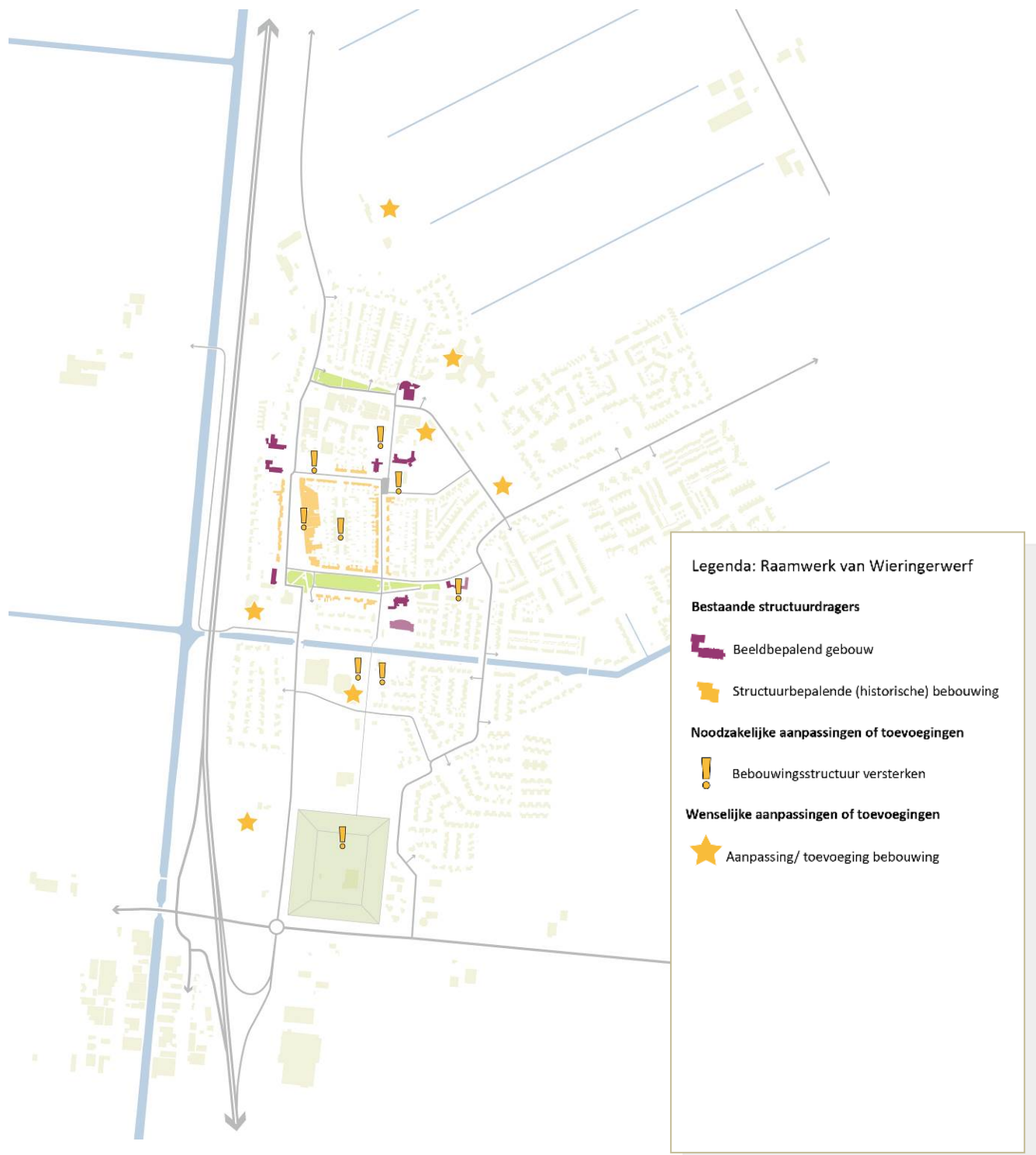
Raamwerk van Wieringerwerf: groen en water verbindingen (bestaand + noodzakelijk + wenselijk)

5.3. Structuurbepalende en beeld bepalende bebouwing

Het gedachtegoed van de Delftse School is in het straatbeeld van Wieringerwerf zeer goed herkenbaar. Openbare gebouwen staan op prominente plaatsen, veelal grenzend aan grote groene ruimtes, of aan het einde van een (zicht)as. Deze gebouwen zijn rijker gedetailleerd ten opzichte van de overige bebouwing die veel soberder is gedetailleerd. Deze ontwerputgangspunten zijn waardevol voor Wieringerwerf en karakteriseren de plaats. Dit gedachtegoed dient bij nieuwe ontwikkelingen, in met name de historische kern van de plaats, op een juiste manier te worden geïnterpreteerd en gerespecteerd.

Het voormalig Domeinkantoor is door de inrichting van de openbare ruimte niet meer beeldbepalend in het straatbeeld van Wieringerwerf.

Raamwerk van Wieringerwerf: structuur bepalende en beeld bepalende bebouwing (bestaand + noodzakelijk + wenselijk)

6. Deelgebied 1

Sporten en leren in een duurzame omgeving. Zo is in het vlekkenplan 'deelgebied 1' gekarakteriseerd. Het gebied vormt via de Terpweg de groene hoofdentree van Wieringerwerf. De ontwikkelingen die hier de komende jaren gestalte (kunnen) krijgen, zijn gekoppeld aan een aantal belangrijke ruimtelijke structuurdragers zoals deze in hoofdstuk 5 zijn beschreven. De belangrijkste structuurdragers in dit deelgebied zijn:

- De Terp
- Het Terppad
- De Terpweg
- De Oosterterptocht

Een uitwerking van deze structuurdragers volgt in de komende paragrafen. Vervolgens worden de ruimtelijke ambities beschreven die de samenhang in dit deelgebied borgen. Dit gebeurt aan de hand van tekst en referentiebeelden. Op het moment dat er daadwerkelijk een ontwikkeling op gang komt zal er een verdiepingsslag worden gemaakt door in samenspraak met de ontwikkelaar de beeldkwaliteitseisen te bepalen zodat een optimale ruimtelijke inpassing wordt gerealiseerd. Toekomstige ontwikkelingen zullen niet meer, zoals in het verleden gebeurde, worden getoetst aan strikte regelgeving met betrekking beeldkwaliteit, maar worden getoetst of de omschreven ambities en doelen worden behaald.

In de afsluitende paragraaf van dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van mogelijk ontwikkelingen op de diverse locaties binnen dit plangebied.

6.1. Het raamwerk van deelgebied 1

Op onderstaande afbeelding is de kapstok met de belangrijkste ruimtelijke structuurdragers van dit deelgebied weergegeven.

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

- Straat
- Fietspad

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

- Aanpassen bestaand straatprofiel
- Nieuwe verbinding voor gemotoriseerd verkeer
- Versterken entree centrumgebied
- Aanpassen bestaand straatprofiel voor gemotoriseerd verkeer en voor fietsers
- Aanpassen bestaand fietspad
- Nieuwe verbinding voor fietsers
- Knooppunt fietsroutes

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

- Nieuwe verbinding voor fietsers

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

- Water
- Groen
- Laanbeplanting
- Bos/ boswal

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

- Aanpassen bestaande groen- waterstructuur
- Nieuwe groenstructuur
- Nieuwe waterstructuur
- Zoekgebied vergroting wateroppervlak

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

- Aanpassing/ toevoeging groen- waterstructuur

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

- Beeldbepalend gebouw
- Structuurbepalende (historische) bebouwing

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

- Bebouwingsstructuur versterken

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

- Aanpassing/ toevoeging bebouwing

6.1.1. Noodzakelijke aanpassingen en of toevoegingen

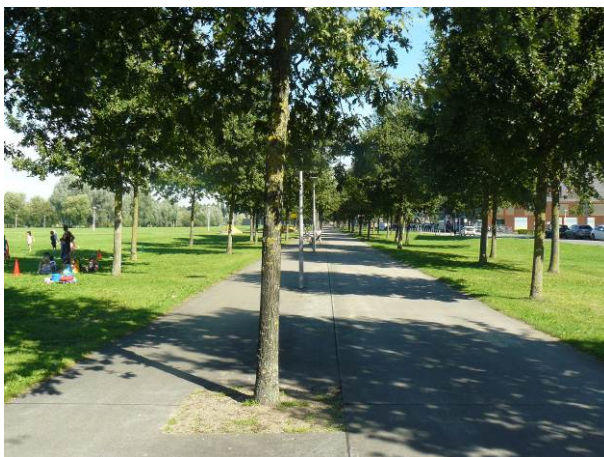
De grootste opgave in dit deelgebied is het opwaarderen van bestaande structuren.

6.1.1.1 Infrastructuur

Terppad

De ontwikkeling van de sportcampus in deelgebied 1 leidt er toe dat er een aantal infrastructurele aanpassingen doorgevoerd moeten worden. Om een goede bereikbaarheid van de voorzieningen in dit deelgebied te kunnen borgen is het van belang dat het Terppad wordt opgewaardeerd tot een goede, sociaal veilige verbinding. Om het gevoel van de sociale veiligheid te versterken is het van belang om meer openheid aan het profiel van het Terppad toe te voegen door bosschages te verwijderen en door gebouwen op het Terppad te oriënteren. Direct na de oversteek van de Oosterterptocht wordt een klein plein ingericht. Dit pleintje vormt de hoofdentree van het vernieuwde Terppad dat als een centrale as over de campus naar de Terp loopt. Om de positie van het Terppad zo sterk mogelijk te maken is het van belang dat er zoveel mogelijk dwarsverbindingen, met de woonwijken van Wieringerwerf, worden gemaakt. Hier ontstaat tevens een plek waar de waterlijn van de Oosterterptocht kan worden aangerakt. Zie ook paragraaf 6.1.1.2 *Groen en waterstructuur*.

Aan de voet van de terp zal het Terppad uitkomen op een plein waar verschillende belangrijke (fiets)verbindingen bij elkaar komen.

Referentiebeeld van het nieuwe Terppad. Eén strook verharding waar straatmeubilair en bomen de fietser en voetganger van elkaar scheiden. Aan weerszijden is er goed zicht op de omgeving.

Terpweg

De Terpweg verzorgt de hoofdentree tot de kern van Wieringerwerf. Verkeerstechnisch is het een gebiedsontsluitingsweg, wat zoveel betekent dat er voor het gemotoriseerde verkeer een maximum snelheid van 50 km/u geldt en dat de fietsers een vrij liggend fietspad hebben. Geconstateerd is dat het huidige profiel van de Terpweg hieraan voldoet en hierdoor geen rigoureuze ingrepen noodzakelijk zijn. Wel moet de zichtbaarheid van de Terp worden vergroot. Hierdoor zullen een aantal bomen worden gekapt. Om het dorps karakter van de straat te versterken worden de belijning op de rijbaan en de verlichting nader onderzocht. Het comfort van de fietser wordt versterkt door de tegelverharding te verwijderen en deze te vervangen door een verharding van beton of asfalt.

6.1.1.2 Groen- en waterstructuur

Terp

Van oorsprong had de terp de functie om in geval van een overstroming veiligheid te bieden aan de inwoners van Wieringermeer. De terp was daardoor voor iedereen toegankelijk. De ontwikkelingen van de laatste decennia hebben er toe geleid dat het open karakter van de terp is verdwenen. De terp is rondom begroeid met bosschages en voor een deel is de terp afgebakend met een hek rondom het zwembadterrein.

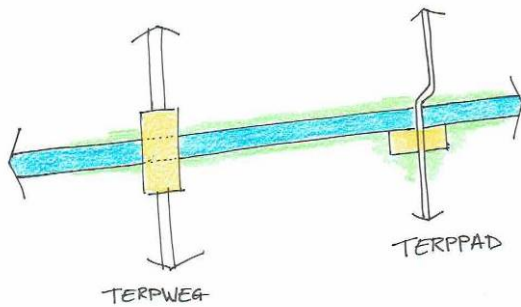
In de toekomstige situatie zal de terp weer zichtbaar zijn voor iedereen die Wieringerwerf binnen rijdt via de Terpweg en voor iedereen die Wieringerwerf aan de zuidzijde via de Oosterterpweg passeert. De onderbegroeiing zal aan de zijde van de Terpweg voor een groot deel worden verwijderd. Het bosplantsoen aan de oostzijde zal behouden blijven om de terp enigszins in te kaderen, maar zal bovenal functioneren als scheiding tussen de terp en de achterzijden percelen aan de Dorsmolen. Langs de Dorsmolen ter hoogte van de Strekel zal ook beplanting worden verwijderd zodat er ook een zichtlijn vanaf de Dorsmolen op de terp ontstaat.

Het open karakter van de terp zal weer worden versterkt, mede door het toevoegen van enkele openbare voorzieningen. De positie van de terp zal versterkt worden door het opwaarderen van het Terppad als één van de belangrijkste verbindingen voor fietsers en voetgangers.

Door het wateroppervlak ten noorden van de terp te vergroten en door de bebossing rondom de huidige ijsbaan te verdunnen, worden de contouren van de terp meer versterkt.

Oosterterptocht

De Oosterterptocht ligt op de scheiding van deelgebied 1 en deelgebied 2. In de huidige situatie maakt de watergang nauwelijks onderdeel uit van het straatbeeld. Bij het passeren van de Oosterterptocht via de Terpweg is het water nauwelijks waarneembaar. De oversteek is uitgevoerd in een duikerconstructie in plaats van een brug. De entree van de kern van Wieringerwerf kan hier versterkt worden door de Oosterterptocht sterker in het straatbeeld te laten mee doen.

Schematische weergave van 2 poorten bij de Oosterterptocht

De zuidelijke oever van de Oosterterptocht tussen RSG Wiringherlant en het Terppad leent zich bij uitstek voor het versterken van de toegankelijkheid van de oevers. Voor een deel is hier al een aanzet voor gegeven op het terrein van het RSG Wiringherlant.

Met relatief simpele ingrepen kan het water een meer prominente plaats krijgen in de belevingswereld.

Wateropgave

Kansen liggen er in dit deel van Wieringerwerf om het oppervlakte water uit te breiden. De grootste mogelijkheden hiertoe liggen in de directe omgeving van de terp en aan de westzijde van de Terppweg. Onderzocht moet worden of waterbassin van de ijsbaan onderdeel kan worden van het oppervlaktewaterstelsel. Ten westen van het Terppad komt een wadi/ greppel te liggen die een functie krijgt in de waterhuishouding, maar tegelijkertijd ook een natuurlijke scheiding vormt tussen het Terppad en de aangrenzende sportvelden.

Het Terppad zal een as zijn door een groen en waterrijk gebied. De ijsbaan wordt meer zichtbaar, maar ook de andere zijde van het pad zal een belangrijke rol spelen in de afwatering van het gebied. De brede wadi's bieden voldoende capaciteit om bij stortregens het overtallige water eerst tijdelijk op te slaan.

6.1.1.3 Structuur bepalende en beeld bepalende bebouwing

In dit deelgebied is in de huidige situatie geen beeldbepalende of structuurbepalende bebouwing aanwezig. Wel zal er bebouwing worden toegevoegd aan dit deelgebied. Meest in het oog springende ontwikkeling zal de nieuwbouw van de multifunctionele accommodatie op en rondom de terp zijn.

De huidige locaties van de Zuiderzeehal en de tennisvelden zijn bij uitstek geschikt voor nieuwe ontwikkelingen. Het ontwikkelen van deze locatie(s) zorgt voor een stevige verankering van het Terppad als hoofdfietsroute in het verkeersnetwerk van Wieringerwerf. De sociale veiligheid zal toenemen door bebouwing langs deze route.

6.1.2. Wenselijke aanpassingen en of toevoegingen

6.1.2.1 Infrastructuur

Om het netwerk van paden voor langzaam verkeer te versterken is het wenselijk om de pad langs de zuidoever van de Oosterterptocht te leggen. Dit pad is in de optimale situatie een koppeling tussen de Dorsmolen en de Terpweg.

6.1.2.2 Structuur bepalende en beeld bepalende bebouwing

Aan de westzijde van de Terpweg is ruimte voor ontwikkelingen die de entree van Wieringerwerf een kwaliteitsimpuls kunnen geven. Hier kan middels woningbouw, in een lage dichtheid om het groene karakter te behouden, of sportvoorzieningen invulling aan worden gegeven.

6.2. Ambities en randvoorwaarden voor ontwikkelingen in deelgebied 1

In deze paragraaf worden de ruimtelijke ambities beschreven voor de meest voor de hand liggende ontwikkelgebieden binnen dit deelgebied beschreven.

Legenda: Ruimtelijke Ambities

	Contour ontwikkellocatie		Bebouwingsaccent
	Contour ontwikkellocatie nader te bepalen		Alzijdige oriëntatie
	Ruimte voor openbaar groen		Overhoekse oriëntatie
	Nummer ontwikkellocatie		Representatieve zijde van bebouwing
	Vizier		
	Zichtlijn		

6.2.1. Ontwikkellocatie de terp (1)

Ambitie: De terp wordt met haar nieuwe functie een spectaculaire beëindiging van het Terppad en voor alle mensen die Wieringerwerf vanaf de zuidzijde binnenrijden. De verscheidene (openbare) functies die op en rondom de terp zijn ondergebracht in een duurzaam bouwwerk zijn van waarde voor Wieringerwerf en de regio. Bebouwing kent een duurzaam karakter. De ambitie is om alle gebouwen zelf te laten voorzien in hun energiebehoefte. Gebouwen presenteren zich met een representatieve gevel naar de belangrijkste openbare ruimte. Op een aantal plaatsen is een alzijdige oriëntatie van gebouwen daardoor noodzakelijk.

De groene uitstraling van de terp is karakteriserend en dient het straatbeeld te (blijven) bepalen. Aan de contour van de terp mag dan ook zo weinig mogelijk afbreuk worden gedaan. Dit betekent dat de bebouwing op en rondom de terp ondergeschikt dient te zijn aan de terp. Deze ondergeschiktheid kan worden bereikt door, een combinatie van, onderstaande maatregelen:

- een slimme keuze van materiaalgebruik voor gevels en daken.
- grote bouwvolumes worden zoveel mogelijk vermeden. Een schakering van volumes om een kleine(re) korrelgrootte te bewerkstelligen is een beproefd middel om een gebouw minder massief te laten lijken.
- de juiste compositie van gebouwen te bepalen waardoor de bebouwing op en rondom de terp ondergeschikt is aan de terp.
- het te verhardten (terrein)oppervlak tot een minimum te beperken. Daar waar verharding wordt toegepast worden materialen gekozen die bijdragen aan goede waterhuishouding.

*Groene gevels
versterken het
karakter van de terp.*

Foto:
www.DMVarchitecten.nl

*Groene daken
versterken het
karakter van de terp.*

Foto:
www.DMVarchitecten.nl

*Architectuur van de
gevel maakt gebouw
ondergeschikt aan de
omgeving.*

Foto: www.dearchitect.nl;
fotograaf Rene de Wit.

6.2.2. Ontwikkellocatie tennisvelden (2)

Ambitie: Wonen in een omgeving die wordt gekenmerkt door het vele groen, autoluw is en tevens alle voorzieningen op loopafstand heeft. De woningen zijn georiënteerd op het Terppad en de Oosterterptocht. De bebouwing kent een duurzaam karakter, waarbij het de ambitie is om alle gebouwen zelf te laten voorzien in hun energiebehoefte. Gebouwen presenteren zich met een representatieve gevel naar de belangrijkste openbare ruimte. Op een aantal plaatsen zal een overhoekse oriëntatie van de gebouwen worden gevraagd om ongewenst zicht op achtererven te voorkomen. Er kunnen diverse woningtypologieën worden gerealiseerd. Nieuwe bebouwing doet geen afbreuk aan de samenhang in het huidige straatbeeld. Ontsluiting van de woningen voor de auto vindt plaats vanaf de achterzijde.

*Wonen aan het
water, de
Oosterterptocht.
Geen brede straat
aan de zijde van de
Oosterterptocht of
het Terppad.*

*Overhoekse
oriëntatie,
representatieve
kopgevel.*

*Representatieve
bebouwing langs het
Terppad en de
Oosterterptocht.*

6.2.3. Ontwikkellocatie Zuiderzeehal/ Terppad (3)

Ambitie: Komend, per fiets op per voet vanuit het noorden via de Sternstraat, dan vormt deze locatie de hoofdentree tot de sport en onderwijs campus. Op deze locatie kunnen verschillende ontwikkelingen plaats vinden. Om de uitstraling van de campus te versterken zijn meer grootschalige bouwblokken een vereiste. Vrijstaande of half-vrijstaande woningen zijn daarom uitgesloten voor deze ontwikkellocatie. Een uitbreiding van de onderwijsvoorzieningen op deze locatie behoort ook tot de mogelijkheden.

Het gebouw van het RSG Wiringherlant blijft qua omvang het grootste van dit deelgebied. Dit gebouw markeert de entree van de dorpskern van Wieringerwerf voor iedereen die via de Terpweg Wieringerwerf binnen rijdt. De bouwblokken langs het Terppad zijn daardoor in bouwmassa ondergeschikt aan het gebouw van het RSG Wiringherlant. De maximale bouwhoogte voor de nieuwe bouwblokken bedraagt maximaal 12 meter en heeft een minimale goothoogte van 6 meter. Het meest noordelijke bouwblok, aan de Oosterterptocht, vormt een architectonisch accent en presenteert zich alzijdig naar de omgeving.

Een fiets en voetpad verbindt de hoofdingang van het RSG Wiringherlant met het Terppad.

De bebouwing kent ook hier een duurzaam karakter met de ambitie om alle gebouwen zelf te laten voorzien in hun energiebehoefte. Gebouwen presenteren zich met een representatieve gevel naar de belangrijkste openbare ruimte. Voor deze ontwikkellocatie betekent dit dat een alzijdige oriëntatie wordt voorgeschreven. Parkeren wordt binnen de ontwikkellocatie opgelost. De ruimte tussen het RSG Wiringherlant en deze ontwikkellocatie krijgt, ondanks het parkeervraagstuk, een groen karakter.

6.2.4. Ontwikkellocatie ten westen van de Terpweg (4)

Ambitie: Aan de overzijde van deze ontwikkellocatie ligt de terp met haar voorzieningen. De terp zal het meest het beeld domineren bij binnenkomst van Wieringerwerf, maar op termijn zal ook de locatie aan de westzijde van de Terpweg een waardige toevoeging zijn aan de entree van het dorp. Wonen in een lage dichtheid of sporten met zicht op de terp. Kortom een locatie met een groen karakter.

Ontwikkeling van een bedrijventerrein is, ondanks de gunstige bereikbaarheid, niet wenselijk. De ontwikkeling presenteert zich op een representatieve wijze aan de Terpweg. Bebouwing kent een duurzaam karakter. De ambitie is om alle gebouwen zelf te laten voorzien in hun energiebehoefte. Gebouwen presenteren zich met een representatieve gevel naar de openbare ruimte. In geval van woningbouw is er aandacht voor een goede, bij voorkeur groene, overgang van privé grond naar openbaar gebied.

*Multifunctioneel gebruik
van clubgebouwen.*

Foto: John Gundlach, Flying Holland

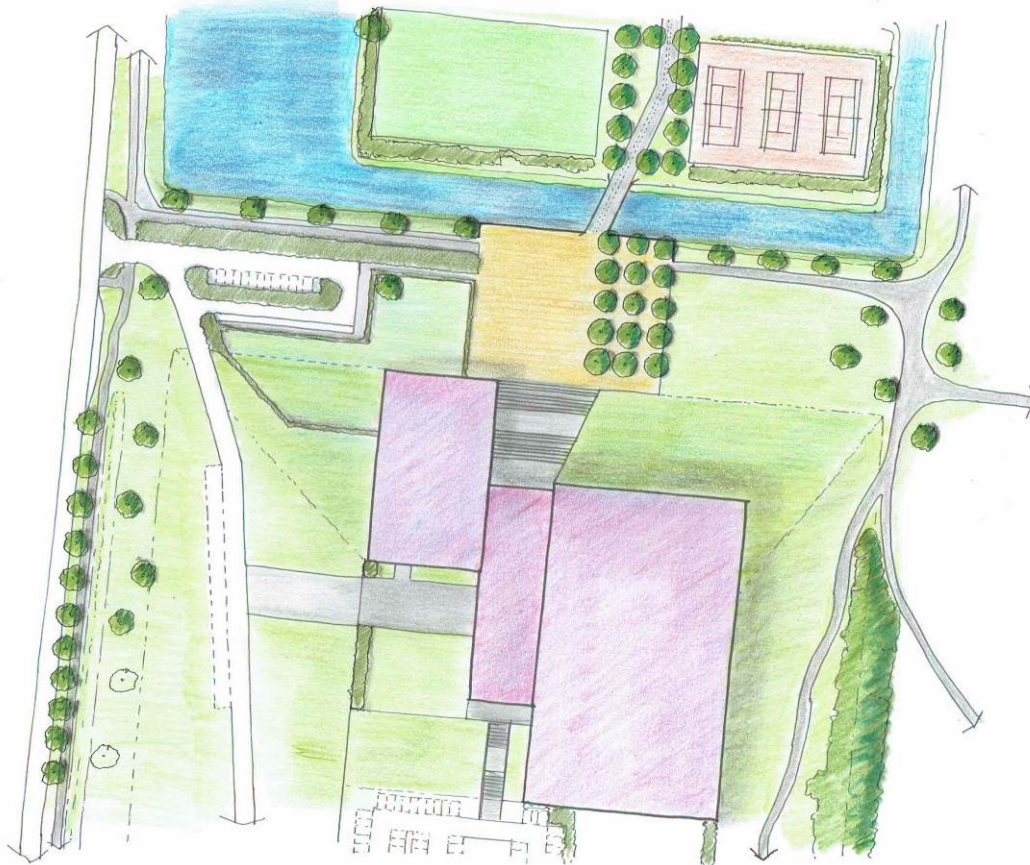
*Ruimte voor wonen
in een groene setting.*

6.3. Een mogelijke uitwerking van ontwikkellocaties

Voor een aantal locaties is een stedenbouwkundige verkenning geschetst op basis van de in de vorige paragraaf gegeven randvoorwaarden en omschreven ambitie.

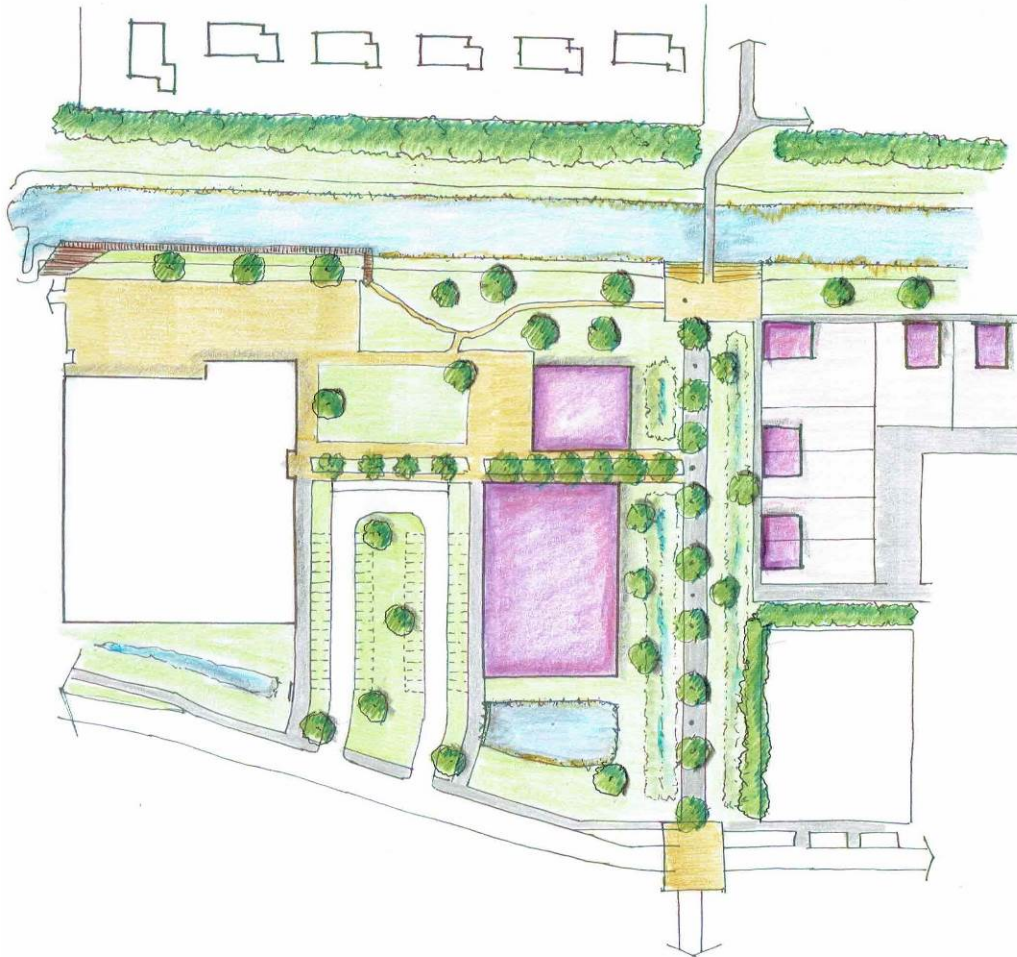
6.3.1. Een uitwerking van ontwikkellocatie 1

In bovenstaand schetsontwerp is de multifunctionele accommodatie gelegen op de noordelijke zijde van de terp en oriënteert zich hierdoor voornamelijk op de campus zone en de Terpweg. Het gebouw is opgetrokken uit 3 volumes. In het grootste volume is de sporthal en het zwembad ondergebracht. Het meest westelijke volume, aan de zijde van e Terpweg, is het onderwijs ondergebracht. Het middelste volume kent een hoge mate van transparantie en scheidt daardoor de twee grote volumes van elkaar. Binnen de infrastructuur van het gebouw heeft deze ruimte echter een verbindende functie. Vanuit deze ruimte zijn alle voorzieningen ontsloten. Een grote trap verbindt de entree ruimte met het plein dat aan de voet van de terp ligt en dat het beginpunt is van de lange as die via het Terppad en de sternstraat tot het noordelijkste deel van Wieringerwerf voert.

De massastudie voor de nieuwe multifunctionele accommodatie is, in opdracht van de Stichting Sport en Welzijn Wieringermeer, uitgevoerd door ME-2 architecten.

6.3.2. Een uitwerking van ontwikkellocatie 2 en 3

In bovenstaand schetsontwerp is heeft het Terppad de gewenste openheid gekregen en wordt het pad geflankeerd door enkele nieuwe gebouwen. De inrichting van het openbaar gebied is zo vormgegeven dat de Oosterterptocht niet meer als scheiding of barrière in de ruimte ligt, maar is het onderdeel geworden van de belevingswereld.

Het RSG Winingherlant heeft de gewenste prominente ontsluiting via het Terppad gekregen. Hierdoor heeft het gebouw een sterkere alzijdige oriëntatie gekregen.

7. Deelgebied 2

In het vlekkenplan is 'deelgebied 2' gekarakteriseerd als '*Wonen in een leefbaar centrum*'. Deze ontwikkelingen worden gekoppeld aan een aantal belangrijke ruimtelijke structuurdragers zoals deze in hoofdstuk 5 zijn beschreven. De belangrijkste structuurdragers in dit deelgebied zijn:

- De Terpstraat
- Professor Granpré Molièrestraat/ De Brink
- De Sternstraat

Een uitwerking van deze structuurdragers volgt in de komende paragrafen. Vervolgens worden de ruimtelijke ambities beschreven die de samenhang in dit deelgebied borgen. Dit gebeurt aan de hand van tekst en referentiebeelden. Op het moment dat er daadwerkelijk een ontwikkeling op gang komt zal er een verdiepingsslag worden gemaakt door in samenspraak met de ontwikkelaar de beeldkwaliteitseisen te bepalen zodat een optimale ruimtelijke inpassing wordt gerealiseerd. Toekomstige ontwikkelingen zullen niet meer, zoals in het verleden gebeurde, worden getoetst aan strikte regelgeving met betrekking beeldkwaliteit, maar worden getoetst of de omgeschreven ambities en doelen worden behaald.

In de afsluitende paragraaf van dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van mogelijk ontwikkelingen op de diverse locaties binnen dit plangebied.

7.1. Het raamwerk van deelgebied 2

Op onderstaande afbeelding is de kapstok met de belangrijkste ruimtelijke structuurdragers van dit deelgebied weergegeven.

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

- Straat
- Fietspad

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

- ! Aanpassen bestaand straatprofiel
- ↔ Nieuwe verbinding voor gemotoriseerd verkeer
- Versterken entree centrumgebied
- ! Aanpassen bestaand straatprofiel voor gemotoriseerd verkeer en voor fietsers
- ! Aanpassen bestaand fietspad
- ↔ Nieuwe verbinding voor fietsers
- Knooppunt fietsroutes

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

- ↔ Nieuwe verbinding voor fietsers

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

- Water
- Groen
- Laanbeplanting
- Bos/ boswal

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

- !! Aanpassen bestaande groen- waterstructuur
- ↔ Nieuwe groenstructuur
- ↔ Nieuwe waterstructuur
- Zoekgebied vergroting wateroppervlak

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

- ★ Aanpassing/ toevoeging groen- waterstructuur

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

- Beeldbepalend gebouw
- Structuurbepalende (historische) bebouwing

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

- ! Bebouwingsstructuur versterken

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

- ★ Aanpassing/ toevoeging bebouwing

7.1.1. Noodzakelijke aanpassingen en of toevoegingen

7.1.1.1 Infrastructuur

Terpstraat

De Terpstraat krijgt het karakter van een verblijfsgebied. Doordat de strikte scheiding tussen weggebruikers niet meer noodzakelijk is, krijgt de Terpstraat meer het karakter van een dorpsstraat. Het brede profiel wordt optisch versmald en de bebouwing aan weerszijden wordt sterker verankerd aan de Terpstraat. Voor de beeldbepalende gebouwen aan deze straat, het voormalig Domeinkantoor, de kerk en basisschool De Triangel, wordt een plein aangelegd dat de bijzondere positie van de gebouwen versterkt. De parallelweg langs de Terpstraat zal komen te vervallen waardoor de woningen, Terpstraat 2-38, direct op de Terpstraat worden aangesloten. Het bezoekers parkeren kan op de ruime opritconstructies worden opgevangen. Tevens vervalt hierdoor de mogelijkheid voor bezoekers van het winkelgebied om de auto te parkeren aan de parallelweg.

Het parkeerterrein voor de winkels zal opnieuw worden ingericht. De grootste opgave in dit gebied zal zijn om meer eenheid en meer helderheid in de inrichting van het openbaar gebied te krijgen. Er zal meer ruimte zijn voor bevoorradingsverkeer aan de voorzijde van de winkels. Het bevoorraden van de winkels aan de achterzijde is in meerdere opzichten niet haalbaar. Met het verplaatsen van de supermarkt(en) naar de rand van het kernwinkelgebied wordt de grootste overlast met betrekking tot het bevoorradingsverkeer weggenomen. De routing op het parkeerterrein zal anders worden ingericht waardoor de doorstroming op de Terpstraat zal worden verbeterd. Voor de winkels zal een obstakelvrije zone voor de voetgangers worden aangelegd.

In de nieuwe situatie zal er meer ruimte zijn voor de voetganger. Het looppad voor de winkels langs zal toegankelijker zijn door een logische opstelling van straatmeubilair en reclame uitingen.

Professor Granpré Molièrestraat

De Professor Granpré Molièrestraat zal aan weerszijden van de brink opnieuw worden ingericht waarbij de plaats voor de fietser in het straatprofiel wordt verduidelijkt. Een grootste deel van de Professor Granpré Molièrestraat zal ook in de toekomst als eenrichtingsweg fungeren. Het bestaande deel van de straat ter hoogte van de voormalige brandweerkazerne zal vanuit twee richtingen bereikbaar blijven. Het vrij liggende fietspad zal komen te vervallen; ook hier zal de fietser op de rijbaan een plaats krijgen. Op de plaatsen waar een eenrichtingsverkeer situatie geldt, zal de rijbaan optisch worden versmald zodat er automobilist op tegemoetkomend fietsverkeer attent wordt gemaakt.

De koppeling tussen het noordelijk en het zuidelijk deel van de Professor Granpré Molièrestraat ter hoogte van het Ingenieur Smedingplein zal komen te vervallen. De Professor Granpré Molièrestraat zal volledig worden aangesloten op de Terpstraat. De eenrichtingsverkeersituatie blijft gehandhaafd.

Sternstraat

Als belangrijke (nieuwe) fietsverbinding binnen Wieringerwerf zal de auto in de Sternstraat minder het straatbeeld domineren. Door de herontwikkeling van de Patrijsstraat en omgeving ontstaan mogelijkheden om extra parkeergelegenheid aan de achterzijde van de woningen aan de Sternstraat te realiseren. In de huidige situatie ligt er aan weerszijden van de rijbaan een smal voetpad. Gezien de geringe beschikbare ruimte en de wensen om bepaalde aspecten beter in te richten in dit profiel moet onderzocht worden of het wenselijk is om aan weerszijden van de straat nog een smal voetpad te behouden. Optioneel is om uitsluitend aan de zijde van de rijwoningen nog een goed toegankelijk voetpad te realiseren en tevens aan die zijde, op het niveau van het voetpad, een strook in te richten met bomen, parkeerplaatsen en verlichting. Op deze manier zal de straat beter ingericht zijn voor het fietsverkeer.

7.1.1.2 Groen- en waterstructuur

Het opgaande groen, struikgewas, rondom het standbeeld ter hoogte van het Ingenieur Smedingplein zal verdwijnen. Het grasveld van de brink zal worden doorgetrokken tot aan de Terpstraat. Hierdoor wordt het voormalig Domeinkantoor weer verankerd aan de brink en wordt de oude zichtlijn weer hersteld.

7.1.1.3 Structuur bepalende en beeld bepalende bebouwing

In dit deelgebied zijn een aantal plaatsen gaten ontstaan in het straatbeeld. De slooppogave heeft nog niet op alle plaatsen geleid tot een nieuwe invulling. De meest in het oog springende locatie is de locatie Cremers op de hoek van de Terpstraat en de Meeuwstraat. Bebouwing van deze locatie heeft prioriteit om de verschillende winkelgebieden, die winkels langs de Terpstraat en de winkels aan de Fazantstraat en Brinkweg, aan elkaar te koppelen.

Patrijsstraat

De woningen aan de Patrijsstraat zijn nagenoeg allemaal in bezit van Wooncompagnie. Samen met deze organisatie werken we aan een herontwikkeling van dit gebied. De woningen vertegenwoordigen een tijdperk in de geschiedenis van Wieringermeer, maar voldoen al enkele jaren niet meer aan de huidige eisen. Onlangs is dan ook besloten om deze woningen niet meer te renoveren, maar te slopen.

7.1.2. Wenselijke aanpassingen en of toevoegingen

7.1.2.1 Groen- en waterstructuur

De inrichting van het openbaar gebied en de groenstructuur rondom de Brinkweg zal in de optimale situatie aansluiting vinden bij de inrichting zoals die in de Terpstraat zal worden gerealiseerd. Eveneens in de optimale situatie zal de laanstructuur in de Sternstraat worden versterkt.

7.2. Ambities en randvoorwaarden voor ontwikkelingen in deelgebied 2

In deze paragraaf worden de ruimtelijke ambities beschreven voor de meest voor de hand liggende ontwikkelgebieden binnen dit deelgebied beschreven.

Legenda: Ruimtelijke Ambities

Contour ontwikkellocatie	Bebouwingsaccent
Contour ontwikkellocatie nader te bepalen	Alzijdige oriëntatie
Ruimte voor openbaar groen	Overhoekse oriëntatie
Nummer ontwikkellocatie	Representatieve zijde van bebouwing
Vizier	
Zichtlijn	

7.2.1. Terpstraat (1)

Ambitie: In de Terpstraat is ruimte om te winkelen, te werken en te wonen in een historische karaktervolle omgeving. De winkels zijn goed bereikbaar per auto, openbaar vervoer, fiets en te voet. In de winkelstraat van de toekomst is voldoende gelegenheid om de elektrische auto en fiets op te laden. De Terpstraat biedt een divers voorzieningenaanbod en heeft daardoor een regionale aantrekkingskracht. Horeca en detailhandel, grote ketens en lokale boetiekjes zorgen voor een levendig straatbeeld. De openbare ruimte wordt door de lokale overheid en de lokale bevolking op peil gehouden en op de pleinen en de brink worden aantrekkelijke evenementen georganiseerd.

De bebouwing langs de Terpstraat blijft een kleinschalig karakter houden. Volgens het gedachtegoed van de Delftse School dient er aandacht te zijn voor hoeksituaties. Verbijzonderingen zijn hier gewenst; enkel wordt dit architectonische accent niet gemaakt door bebouwing die afwijkt in massa/ hoogte. De verbijzondering wordt gezocht in bijvoorbeeld terugplaatsing ten opzichte van de rooilijn en door een zorgvuldige detaillering van de panden. Een overhoekse oriëntatie van de panden is een vereiste. Baksteen is het voornaamste materiaal dat wordt toegepast in gevels en de daken bestaan uit pannen. De nokrichting van de panden is hoofdzakelijk parallel aan de Terpstraat. Slechts op bijzondere plaatsen is een verdraaiing van de nokrichting toegestaan.

Er is samenhang in de inrichting van het openbaar gebied. Door het gehele centrum wordt hetzelfde meubilair toegepast. Vanzelfsprekend zijn voldoende parkeerplaatsen van vitaal belang voor het regionale centrum dat Wieringerwerf is. Echter moet het ook buiten de openingstijden van de winkels een aantrekkelijk gebied zijn. Het plaatsen van bomen op het plein en het toevoegen van onverhard oppervlak dragen niet alleen bij aan een verhoogde belevingswaarde van het gebied, maar hebben ook een nuttige bijdrage in de waterhuishouding en de klimaatbeheersing in het gebied.

*Een divers
winkelaanbod is goed
bereikbaar via een
brede promenade. In
de winkelstraat is
voldoende ruimte om
ontmoeting te
stimuleren.*

7.2.2. Locatie Cremers (2)

Ambitie: Op deze locatie is een 'trekker' gevestigd. De plek vormt de ruimtelijke schakel tussen het winkelgebied aan de Terpstraat en de winkels aan de Fazantstraat en de Brinkweg. Nieuwe parkeerplaatsen verminderen de parkeerdruk voor de winkels aan de Terpstraat. Bebouwing sluit aan bij het bebouwingsbeeld in de Terpstraat en presenteert zich met een representatieve gevel naar de Terpstraat. Samenhang in het centrum is belangrijk. Om deze samenhang te verkrijgen is het van belang dat er in alle deelgebieden binnen het winkelgebied dezelfde materialen en hetzelfde straatmeubilair wordt toegepast.

Locatie Cremers ligt tegenover de Gereformeerde kerk aan de Terpstraat. De huidige inrichting van de openbare ruimte zorgt ervoor dat de kerk is losgesneden van de Terpstraat. Met de herontwikkeling van locatie Cremers ontstaan er kansen om de positie van de kerk te versterken.

7.2.3. Patrijsstraat (3)

Ambitie: In de Patrijsstraat is het gezellig wonen. Wonen in de Patrijsstraat biedt de gemakken van de voorzieningen op loopafstand, maar ook de gezelligheid en de relatieve rust van een dorpse woonstraat. De straat kent een groen karakter en de buitenruimte is ingericht op een manier waar jong en oud elkaar ontmoeten.

Tegelijkertijd met de herontwikkeling van de Patrijsstraat wordt gekeken of er andere ruimtelijke vraagstukken, die in de omgeving van de Patrijsstraat spelen, kunnen worden opgelost. Vermindering van parkeren aan de Sternstraat als onderdeel van het versterken van de fietsassen wordt daarbij onderzocht.

Door de bewoners en ondernemers van Wieringerwerf is de vraag gesteld of er mogelijkheden zijn om de bevoorrading van de winkels aan de achterzijde van de Terpstraat, via de Patrijsstraat, op te lossen. Een financiële, verkeerskundige en stedenbouwkundige verkenning heeft uitgewezen dat dit geen realistische oplossing biedt.

De belangrijkste stedenbouwkundige randvoorwaarde voor de herontwikkeling van de Patrijsstraat is het behouden van het groene straatbeeld en de verspringing in de rooilijn.

Het groene karakter van de Patrijsstraat, nu nog gevormd door de groene voortuinen, blijft behouden. Echter zal het groene straatbeeld worden gevormd door openbaar groen. De karakteristieke verspringing in de rooilijn blijft behouden.

*Wonen aan een
groene ruimte.*

*Wonen aan een
groene ruimte.*

*Foto: www.heddes.nl;
Fotograaf: Fred Tichelaar*

7.2.4. Werfstraat e.o. (4)

Ambitie: Duurzaam wonen op de kop van de brink.

Al geruime tijd staat de voormalige, karakteristieke, gemeentewerf leeg. Na de brand op 6 april jl. in een winkelpand aan de Werfstraat ontstaan er (mogelijk) meer mogelijkheden voor de herontwikkeling van het gebied rondom de Werfstraat inclusief de voormalige gemeentewerf en brandweerkazerne. In de brandweerkazerne zou een kleinschalige horecagelegenheid in samenhang met (zorg)woningen op het aangrenzende terrein kunnen worden ontwikkeld.

7.2.5. Schipperskade (5)

Ambitie: Ontwikkelen aan de rand van het centrum langs de Oosterterptocht.

Met een nieuwe supermarkt als nieuwe ontwikkeling op de aangrenzende kavel is de sprong met het uitbreiden van de detailhandel in zuidelijke richting gemaakt. Deze ontwikkellocatie zou daardoor aantrekkelijk kunnen zijn voor de vestiging van meer detailhandel. Op voorhand wordt deze ontwikkeling niet uitgesloten, al moet in een later stadium worden bepaald of een uitbreiding van de detailhandel op deze locatie niet voor meer leegstand in de Terpstraat zal zorgen. De eerste prioriteit ligt in het compact houden van het kernwinkelgebied. Het ontwikkelen van deze locatie heeft geen topprioriteit.

7.2.6. Sternstraat (6)

Ambitie: Duurzaam wonen in de Sternstraat

Vrijstaande woningen, half vrijstaande woningen of rijwoningen? Deze locatie biedt de mogelijkheid voor de vestiging van ieder type woning. De (zorg)voorzieningen bevinden zich op loopafstand. De woningen zijn georiënteerd op de Sternstraat en sluiten qua bebouwingsbeeld aan op de omringende woningbouw.

Op bijzondere plekken is er ruimte voor een verdraaiing van de nokrichting.

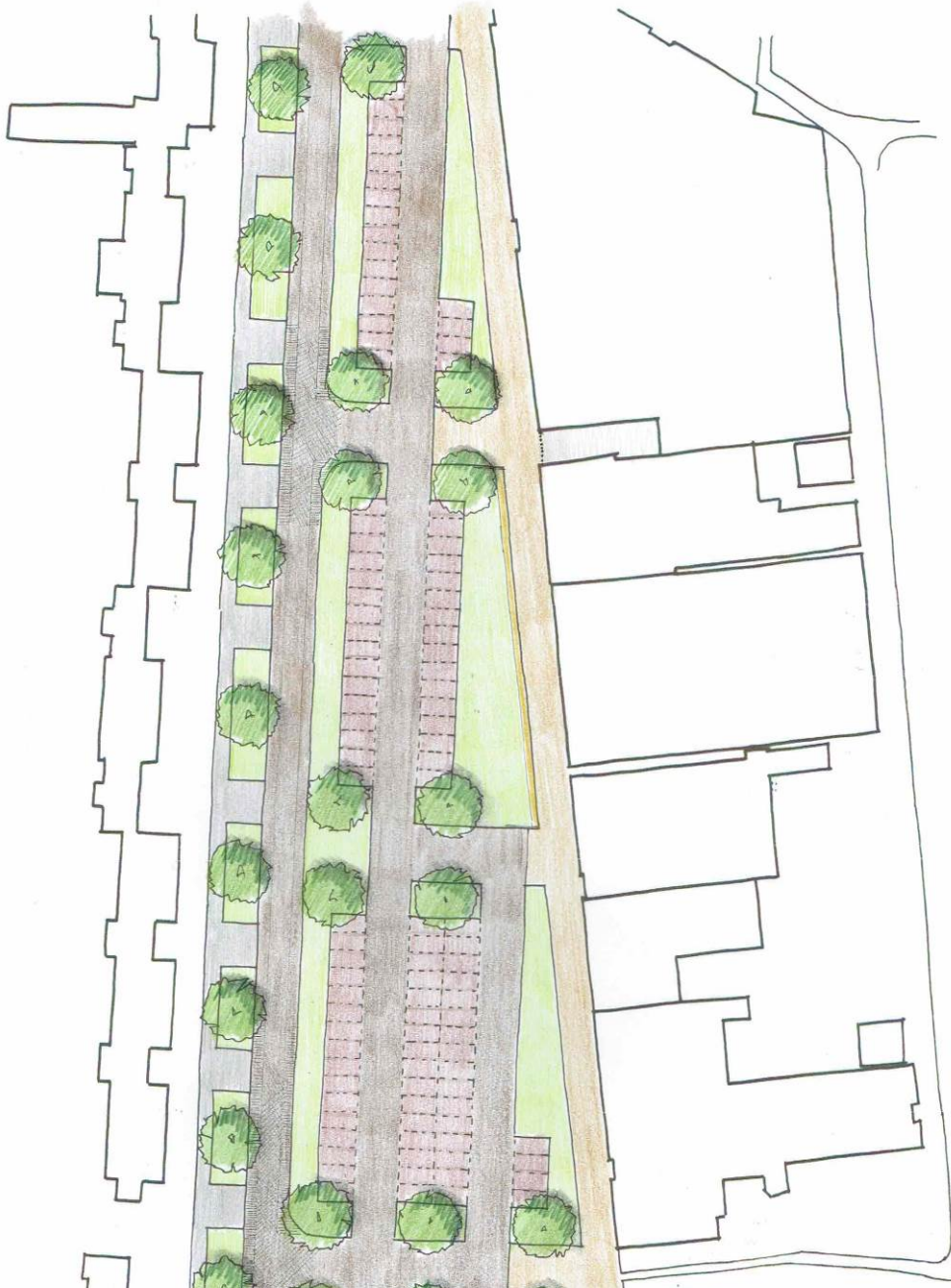
7.2.7. Sternstraat/ Prinses Marijkestraat (7)

Ambitie: Dit gebied is een belangrijke schakel in de structuur van Wieringerwerf. Verschillende structuurdragers worden hier aan elkaar geknoopt. De belangrijkste zijn het Lelypark en de Sternstraat. Deze locatie biedt de kans om de relatie tussen het centrumgebied en het Lelypark te versterken. Door het groene karakter door te trekken tot aan de Sternstraat wordt eveneens de route via de Sternstraat aantrekkelijk gemaakt. Bebouwing op deze plek dient een alzijdig karakter te hebben. Zowel aan de zijde van de Sternstraat, het Lelypark en de Prinses Marijkestraat dient een voorkant situatie gerealiseerd te worden.

7.3. Een mogelijke uitwerking van ontwikkellocaties

Voor een aantal locaties is een stedenbouwkundige verkenning geschetst op basis van de in de vorige paragraaf gegeven randvoorwaarden en omschreven ambitie.

7.3.1. Een mogelijke uitwerking van de Terpstraat

Op bovenstaand schetsontwerp is een richting geschetst waarop de Terpstraat er in de toekomst uit zou kunnen zien. Opvallend is dat het aantal bomen in hoeveelheid zijn afgenomen, maar dat dit niet ten koste is gegaan van het groene karakter. De diagonale lijn is voor de winkels geaccentueerd door, deels verhoogde, grasvelden aan te leggen. Door het verminderen van het aantal bomen zijn de winkels vanaf de Terpstraat beter zichtbaar. De Terpstraat zelf heeft een groen profiel gekregen doordat er aan weerszijden een grasberm is aangelegd. Het parkeren, in bovenstaande schets 132 parkeerplaatsen, ligt ingeklemd tussen de groenstrook langs de Terpstraat en de groenstrook langs de winkels. Op een drietal plaatsen zijn brede bevoorradingsstroken aangelegd. Deze bevoorradingsstroken zijn tevens de toegangswegen tot het parkeerterrein. Ze zijn voldoende breed uitgevoerd en door de routing op het plein zal het ook ten tijden van bevoorrading mogelijk zijn het parkeerterrein te verlaten.

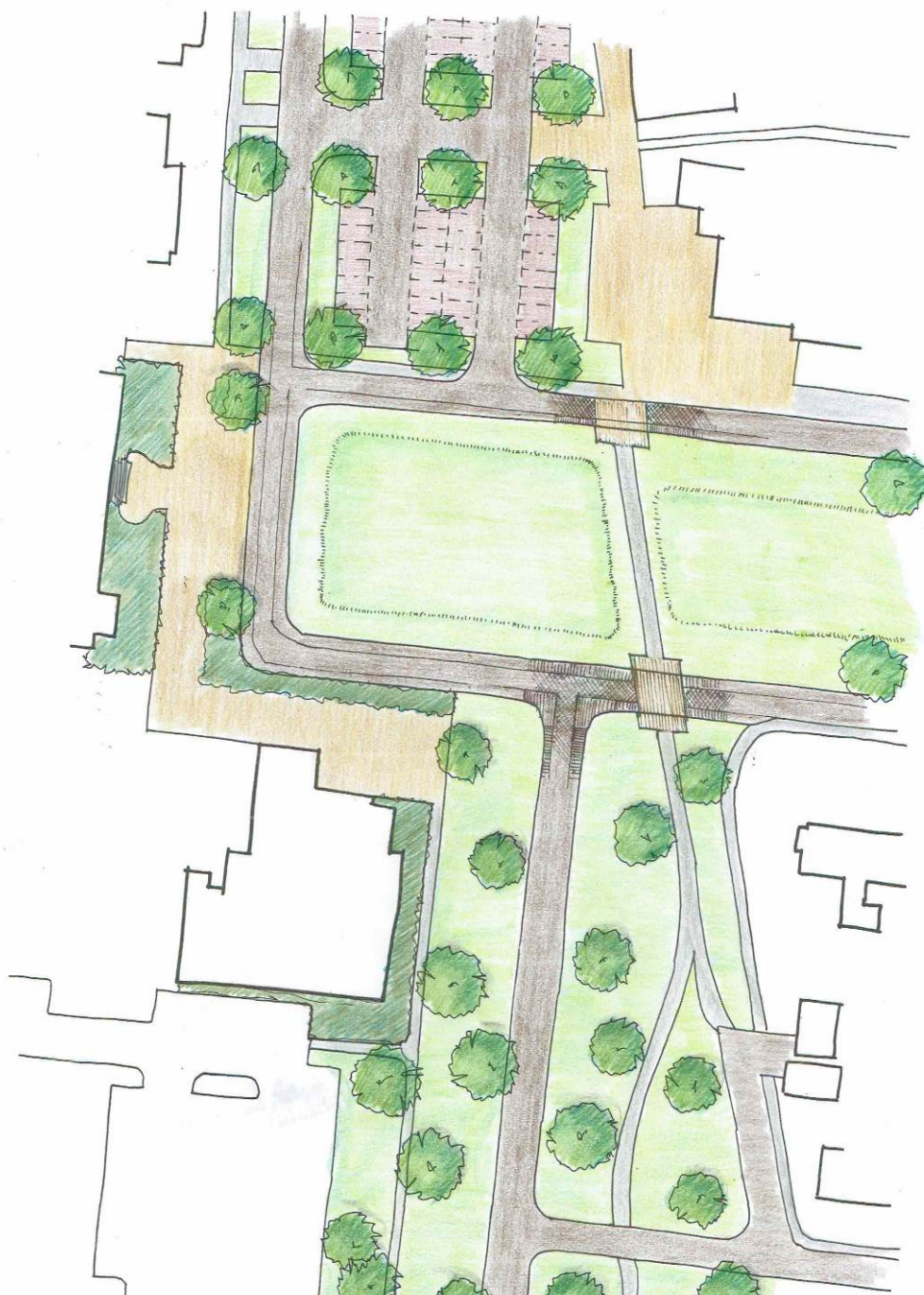
Kenmerk

7.3.2. Een mogelijke uitwerking van de Patrijsstraat

De karakteriserende verspringing in de rooilijn is gehandhaafd. De woningen staan op exacte dezelfde plaats al de huidige woningen staan. De kavels zijn echter minder diep ten opzichte van de bestaande situatie. Dit biedt mogelijkheden om het parkeren aan de achterzijde van de woningen op te lossen waardoor de Patrijsstraat een nagenoeg autoluw karakter kan krijgen. Hierdoor wordt de straat, of in dit geval meer een hoofdstructuur, een aantrekkelijke plaats om te verblijven.

7.3.3. Een mogelijke uitwerking van het gebied rondom het Ingenieur Smedingplein

De belangrijkste verandering die in bovenstaand schetsontwerp is voorgesteld is de vereenvoudiging van de huidige infrastructuur. De koppeling tussen de straat aan de noordzijde en de zuidzijde van de brink is komen te vervallen. De terpstraat is vanaf de Oosterterptocht ingericht als een erftoegangsweg-plus. De Krijnstraat is in deze situatie rechtstreeks aangesloten op de Terpweg. De brink kan als evenemententerrein worden gebruikt. In de wintermaanden kan er een tijdelijke ijsbaan worden gerealiseerd. Het voormalig Domeinkantoor is meer zichtbaar dan in de huidige situatie door een herinrichting van het openbaar gebied dat ligt tussen het gebouw en de brink.

7.3.4. Een mogelijke uitwerking van het gebied ter hoogte van de Sternstraat en de Prof. Granpré Molièrestraat

Het grootste deel van de Professor Granpré Molièrestraat zal als eenrichtingsweg blijven ingericht. Op de plaats waar de Sternstraat de Professor Granpré Molièrestraat kruist, wordt dit in de verharding geaccentueerd. Zo wordt voor iedere weggebruiker duidelijk dat er een veranderende situatie is genaderd. Het brengt de doorgaande (fiets)route via de Sternstraat goed onder de aandacht van de weggebruikers.

7.3.5. Een mogelijke uitwerking van het gebied rondom de Werfstraat

De huidige brandweerkazerne is in zijn massa niet het meest in het oog springende gebouw van Wieringerwerf. Maar op de kop van de brink heeft het wel een waardevolle positie. Bovendien is het gebouw fraai gedetailleerd volgens het gedachtegoed van Granpré Molière. In bovenstaande schets heeft het karakteristieke gebouw een nieuwe functie gekregen. Een kleinschalige horeca gelegenheid kan een waardevolle toevoeging van het gebouw en de omgeving zijn. Op het aangrenzende terrein, het terrein van de voormalige gemeentewerf, kunnen (patio) woningen ontwikkeld worden. De kop van het gebied langs de Dorsmolen blijft een groen karakter behouden, maar er is tevens ruimte voor (gestapelde) woningbouw. Op de locatie van het onlangs afgebrande pand aan de Werfstraat kan een bijzondere woningtypologie ontworpen worden. De beperkte afmetingen van de kavel dwingen tot een bijzondere plattegrond van de woningen. Levensloop bestendige woningen met vooral programma op de begane grond in combinatie met een kleine patio is een mogelijke ontwikkelingsrichting.

8. Deelgebied 3

In het vlekkenplan wordt deelgebied 3 gekarakteriseerd als een gebied waar ‘Wonen en recreëren in het groen’ het straatbeeld zal bepalen. Dit deelgebied kent twee ruimtelijke structuurdragers: het Lelypark en de Ingenieur Ovingstraat. Het Lelypark is een mooie groene overgang van het naoorlogse dorp met de latere uitbreidingen. Deze straat heeft een belangrijke rol in het verkeersnetwerk van Wieringerwerf. Niet in de laatste plaats doordat er een busverbinding via deze weg loopt. De Ingenieur Ovingstraat wordt gezien als de noordelijke ontsluitingsweg van het centrum.

Een uitwerking van deze structuurdragers volgt in de komende paragrafen. Vervolgens worden de ruimtelijke ambities beschreven die de samenhang in dit deelgebied borgen. Dit gebeurt aan de hand van tekst en referentiebeelden. Op het moment dat er daadwerkelijk een ontwikkeling op gang komt zal er een verdiepingsslag worden gemaakt door in samenspraak met de ontwikkelaar de beeldkwaliteitseisen te bepalen zodat een optimale ruimtelijke inpassing wordt gerealiseerd. Toekomstige ontwikkelingen zullen niet meer, zoals in het verleden gebeurde, worden getoetst aan strikte regelgeving met betrekking beeldkwaliteit, maar worden getoetst of de omschreven ambities en doelen worden behaald.

In de afsluitende paragraaf van dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van mogelijk ontwikkelingen op de diverse locaties binnen dit plangebied.

8.1. Kapstok van deelgebied 3

Op onderstaande afbeelding is de kapstok met de belangrijkste ruimtelijke structuurdragers van dit deelgebied weergegeven.

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

— Straat

— Fietspad

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

Aanpassen bestaand straatprofiel

Nieuwe verbinding voor gemotoriseerd verkeer

Versterken entree centrumgebied

Aanpassen bestaand straatprofiel voor gemotoriseerd verkeer en voor fietsers

Aanpassen bestaand fietspad

Nieuwe verbinding voor fietsers

Knooppunt fietsroutes

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

Nieuwe verbinding voor fietsers

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

Water

Groen

Laanbeplanting

Bos/ boswal

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

Aanpassen bestaande groen- waterstructuur

Nieuwe groenstructuur

Nieuwe waterstructuur

Zoekgebied vergroting wateroppervlak

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

Aanpassing/ toevoeging groen- waterstructuur

Legenda: Raamwerk van Wieringerwerf

Bestaande structuurdragers

Beeldbepalend gebouw

Structuurbepalende (historische) bebouwing

Noodzakelijke aanpassingen of toevoegingen

Bebouwingsstructuur versterken

Wenselijke aanpassingen of toevoegingen

Aanpassing/ toevoeging bebouwing

8.1.1. Noodzakelijke aanpassingen en of toevoegingen

8.1.1.1 Infrastructuur

Ingenieur Ovingstraat

De Ingenieur Ovingstraat is een belangrijke verbinding/ontsluiting voor het centrum van Wieringerwerf. In de nieuwe situatie zal deze straat worden ingericht als een erftoegangsweg-plus. De maximum snelheid zal hier 30 km/uur bedragen, maar voor een vlotte en veilige afwikkeling van de verschillende vervoerstromen zal de rijbaan voldoende breed worden gehouden. Door deze inrichting blijft de weg ook goed begaanbaar voor het busverkeer.

De fietsers bevinden zich ook in de huidige situatie al op de rijbaan naast de auto's en het busverkeer. Wel zal bij het herstraten van de weg verschillende legverbanden worden toegepast om de straat visueel te versmallen. Hierdoor krijgt de automobilist minder de neiging om hard te rijden en wordt de positie van de fietser versterkt. De gebakken klinkers zullen ook in de toekomst de verharding van de straat vormen.

Overig

Dit deelgebied wordt gekenmerkt door het vele groen en een aantal padenstructuren die door het gebied of net langs het gebied lopen. Hier liggen grote kansen om met een paar nieuwe verbindingen en het opwaarderen van bestaande paden het totale netwerk van (fiets)paden te versterken. De Sternstraat als beoogde hoofdfietsroute wordt hierdoor versterkt, maar ook ontstaan er meer logische verbindingen tussen de verschillen woonwijken en het voorzieningengebied van Wieringerwerf.

8.1.1.2 Groen- en waterstructuur

Op een aantal plaatsen is de laanstructuur langs de Ingenieur Ovingstraat onderbroken. Deze zal op die plaatsen worden hersteld. In dit deelgebied liggen kansen om de relatie met het aangrenzend landschap te vergroten en om de parkstructuur door te zetten in westelijke richting, richting de Sternstraat.

8.1.1.3 Structurerende en beeldbepalende bebouwing

De beeldbepalende bebouwing bevindt zich niet direct in dit deelgebied, maar wel op de rand ervan. Voorbeelden hiervan zijn de Cultuurschuur, de school en de kerk aan de Sternstraat. De inrichting van de openbare ruimte in dit deelgebied heeft wel een directe interactie met deze beeldbepalende bebouwing in deelgebied 2.

8.1.2. Wenselijke aanpassingen en of toevoegingen

8.1.2.1 Groen- en waterstructuur

Het Lelypark is in de huidige opzet vooral een ruimte die een aantal buurten van elkaar scheidt. De ligging biedt veel meer potentie om te kunnen verbinden. Om dorp en landschap met elkaar te verbinden, om verschillende buurten met elkaar te verbinden door de aanleg van nieuwe (fiets)paden, of door mensen met elkaar te verbinden door het park in te richten als een prettige plek om elkaar te ontmoeten of waar activiteiten zich kunnen ontplooiën.

8.1.2.2 Structuur bepalende en beeld bepalende bebouwing

Woningbouw in een lage dichtheid zou toegevoegd kunnen worden aan dit deel van Wieringerwerf. Het parkachtige/ groene karakter dient wel behouden te blijven. Nieuwe woonvormen in kleinschalige blokken met collectieve tuinen, of patiowoningen met eenzijdige oriëntatie op het park zouden hier gerealiseerd kunnen worden.

De Ovingstraat heeft in de huidige situatie een groen karakter. Dit groene karakter blijft behouden en waar mogelijk wordt dit versterkt.

8.2. Ambities en randvoorwaarden voor ontwikkelingen in deelgebied 3

In deze paragraaf worden de ruimtelijke ambities beschreven voor de meest voor de hand liggende ontwikkelgebieden binnen dit deelgebied beschreven.

8.2.1. Lelypark

Ambitie: Het Lelypark verbindt. Het Lelypark verbindt verschillende buurten met elkaar, het verbindt het landschap met Wieringerwerf en het verbindt de inwoners met elkaar. Het Lelypark wordt een levendig park voor alle inwoners van Wieringerwerf. Een aantal regionale fietsroutes wordt in het park verknoopt met de lokale fietsroutes. Via een aantrekkelijk fietsroute wordt eenvoudig de weg naar het centrum van Wieringerwerf gevonden, of via de Sternstraat de weg vervolgd naar de onderwijs en sportvoorzieningen aan de zuidzijde van het dorp.

Bebouwing zal er ook zijn. Richting de Verbindingsweg in een wat hogere dichtheid dan elders in het park. De woningen hebben een duurzame uitstraling en een kleine kavelafmeting. Het Lelypark is als een collectieve tuin. Hier is ruimte voor verfrissende en nieuwe architectuur. Woningen voorzien in hun eigen energiebehoefte.

Het park leent zich voor een mooie uitkijktoren. Een plek waar vanaf men een goed uitzicht heeft over het landschap en de kern van Wieringerwerf. De toren vormt een markant punt langs de vele fietsroutes.

Een harde overgang van gevel naar het openbaar gebied maakt dat het (park)landschap beeldbepalend is.

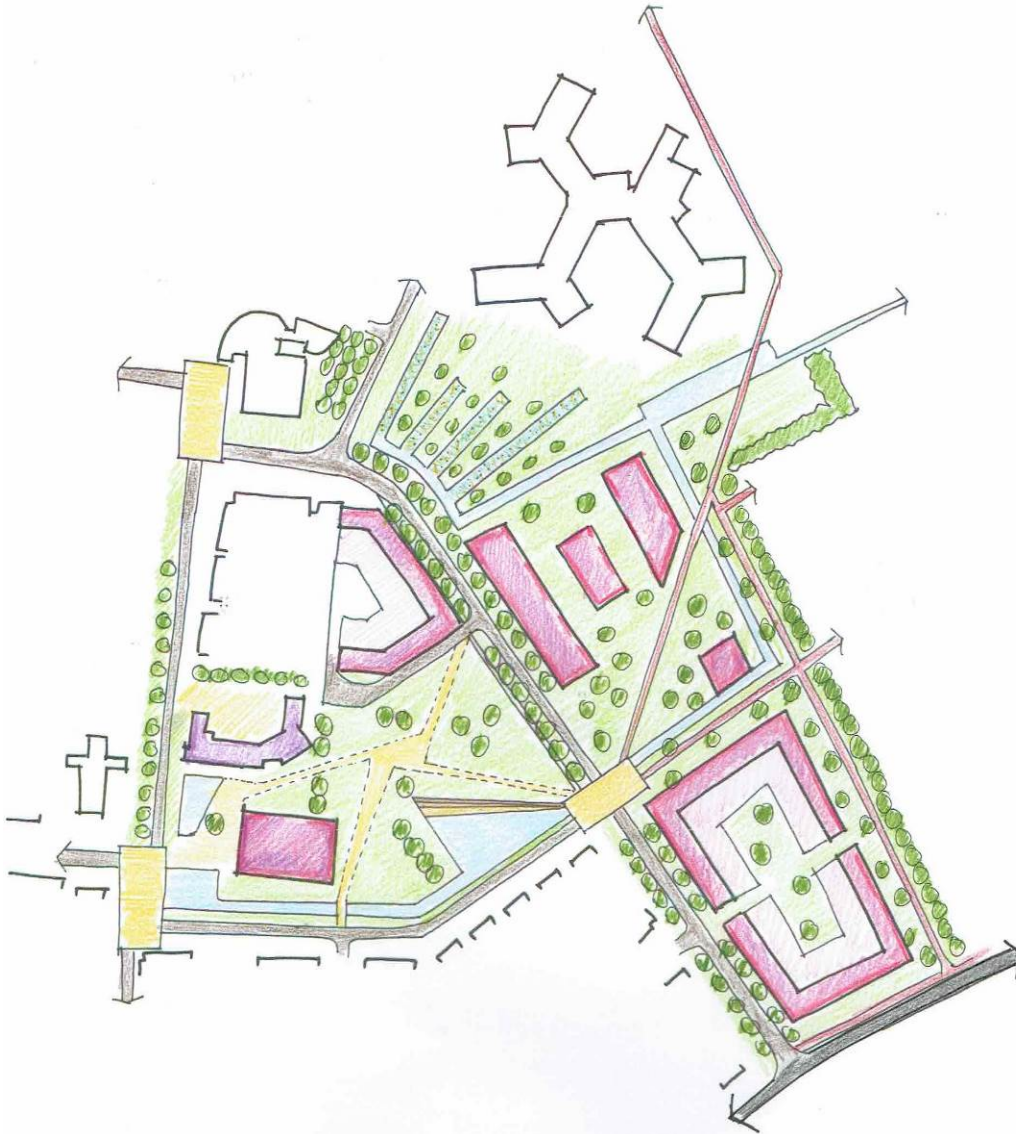
Collectieve tuinen binnen een bouwblok.

Foto: www.leegwater.nl

Ruimte voor bijzondere architectuur.

8.3. Een mogelijke uitwerking van het Lelypark

Het Lelypark is een bijzondere locatie. Een bijzondere locatie om te recreëren en om te wonen. Wonen kan hier in een lage dichtheid. Bovenstaande schets geeft de maximale bebouwingsdichtheid weer. Aan de zijde van de Verbindingsweg is een hoger dichtheid in te beelden, maar naar mate men noordelijker geraakt zal de dichtheid fors afnemen. Het groene veld aan de zijde van de Prinses Marijkestraat blijft volledig onbebouwd. Hier ontstaat een aantrekkelijk stadspark.

9. Deelgebied 4

Deelgebied 4 behelst alle cultuurhistorisch waardevolle gebouwen. Met de realisatie van de multifunctionele accommodatie in het zuiden van het dorp komen een aantal beeldbepalende gebouwen leeg te staan. Deze gebouwen staan bovendien op bijzondere (zicht) locaties in en rondom het centrum van Wieringerwerf. Herbestemming van deze panden is van belang voor het straatbeeld van Wieringerwerf. Adviesbureau Steenhuis Meurs heeft een aantal aanbevelingen gedaan voor de belangrijkste gebouwen, te weten:

- Wieringermeerschool (De Triangel) – Terpstraat 42. Bouwjaar 1936
- Christelijk nationale school (Het Baken) – Sternstraat 29. Bouwjaar 1941/1942
- Nederlands Hervormde Kerk – Meeuwstraat 44. Bouwjaar 1937

9.1. Dorpse bouwkunst

In Wieringerwerf is de bebouwing als een samenhangend geheel ontworpen. De gebouwen zijn grotendeels kleinschalig van opzet met veel gebruik van baksteen als materiaal. Bijna alle woonhuizen hebben een dakkap, een (groene) tuin en dragen op deze wijze bij aan het dorps karakter.

Toekomstige ontwikkelingen moeten aansluiten bij de kleinschaligheid en het ambachtelijk karakter van de architectuur. Dit betekent dat moderne toevoegingen niet gewenst zijn, maar dat er op een subtiele manier aansluiting gezocht zou moeten worden met het bestaande. Dit kan door aan te sluiten op de verschijningsvorm van de omgeving (kleinschalig, ambachtelijk), in de materialisatie (o.a. metselwerk), het daklandschap (dakkap) of de kleurstelling.

Bij nieuwe ontwikkelingen moeten de ontwerpprincipes zoals verspringende rooilijnen, verbijzondering van de hoeken, doorkijkjes tussen de stroken, voortuinen, het gebruik van dakkappen, metselwerk en simpele details toegepast worden. In het bijzonder zijn kleur en materiaal belangrijk om aan te sluiten op de omgeving. Het verdient aanbeveling om, voorafgaand aan de ontwikkelingen, een beeldkwaliteitsplan op te stellen als toetsingskader voor de beeldkwaliteit in aansluiting met de omgeving (in de welstandsnota is heel Wieringerwerf nu welstandsvrij).

9.2. De scholen

Beide scholen (De Triangel en het Baken) liggen op een kenmerkende plek in het dorp en zijn in samenhang met de kerk aan de overzijde van de straat te zien. De Triangel is vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevol, omdat het de eerste school in het dorp is. Ruimtelijk zijn beide scholen vergelijkbaar. Ze zijn beiden een typische gangschool van één bouwlaag met een dakkap die meerdere keren uitgebreid zijn. Ze waren oorspronkelijk met de kopse kant aan de straat gesitueerd en hebben een schoolplein aan de lange zijde. De verschillen zitten in de aansluiting van de uitbreidingen. Bij De Triangel is dat haaks op de oorspronkelijke school en bij Het Baken is dat in het verlengde en rondom het schoolplein gedaan. In beide scholen heeft de laatste uitbreiding onvoldoende aansluiting bij het basisontwerp. De volgende aandachtspunten bij de scholen zijn van belang:

- Koester bij herontwikkeling van de scholen de logica, met een hoofdgebouw en een uitbreiding haaks erop en rond om het schoolplein. Op die manier houdt de directe relatie tussen schoolgebouw en -plein stand. Het schoolplein kan dan als collectieve ruimte van de nieuwe functie worden ingezet.
 - Behoud hierbij de kopse kant als ingang en herkenningspunt vanuit de straat. Zorg dat het schoolplein zichtbaar blijft vanuit de straat, niet volledig wordt dichtgezet en dat erfafscheidingen mee ontworpen worden.
 - De structuur van gang en klaslokalen is in beide scholen goed als leidraad te gebruiken bij herontwikkeling. De beukmaat van de lokalen is ruim. Deze structuur is ook bruikbaar bij een eventuele herbestemming van de schoolgebouwen als woningbouw.
 - Uitbreiden van de scholen moet bij voorkeur aan het schoolplein en niet aan de groene zijden plaats vinden. - Behoud de groene inbedding van de scholen.
- Eventuele uitbreidingen van de scholen dienen aan te sluiten aan de oorspronkelijke architectuur. Hierbij zijn de ontwerpprincipes voor een dorpse bouwkunst van belang.

9.3. Nederlands Hervormde Kerk

De N.H. kerk behoort tot de karakteristieke gebouwen in het dorp. Het complex is alzijdig, groen ingebed en ligt aan een van de hoofdwegen van het dorp. De architectuur is sober, maar is met aandacht voor detail uitgewerkt. Ook het interieur is nog gaaf. Bij herbestemming en herontwikkeling dient zorgvuldig te worden omgegaan met de logica van het complex (alzijdige opzet, groene inbedding, vier zones: schip, wijkzaal, consistorie en toren). Eventuele uitbreidingen bij voorkeur niet langs de straatzijde (Sternstraat, Meeuwstraat). Het schip is op te delen in ruimtes mits het stramien van de constructie als uitgangspunt wordt genomen. Vanuit het interieur is in het schip geen zicht naar buiten op straatniveau. Afhankelijk van de nieuwe functie moet worden onderzocht of delen van de gevels meer open zouden moeten. Ook hier geldt dat bij het openmaken van de gevels de constructie leidend is. In dat geval ligt de voorkeur om de oostgevel aan de straatzijde intact te houden en een eventuele ingreep bij de westgevel te plegen.

Anna Paulowna, 14 november 2017